

BOEM@

LIVE LITERATURE

octombrie 2011 (Anul III) Nr. 10 (32)

BOEMA

Live Literature

Octombrie 2011 (Anul III) Nr. 10 (32) - 36 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

10 / 2011

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor șef adjunct: Victor Cilincă
Secretar de redacție: Antoaneta Dobreanu
Redactori: Saint-Simon Ajarescu, Dimitrie Lupu, A. G. Secară, Cristina Roșu, Ionuț Iancu, Constantin Vizionie, Violeta Ionescu, Cristina Dobreanu
Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Neculai
Colaboratori:
Maria Timuc - București
Luca Cipolla - Milano
Melania Cuc - Bistrița
Tănase Carașca - Tulcea

DIN CUPRINS

Poezie: Ștefan Ciobanu (p.10), Melania Cuc (p.19), Ion Cristofor (p.32)

Proză: Adrian Botez – Povestea poetului bețiv și a fetei de hangiu (p.11) / Băbuța și puiul de cioară (p.12) / Fetița și fluturele (p.13), Victor Cilincă – Lupta cu îngerul (p.16), Petre Rău – Verde vale de rai (p.26), Ioan Alexandru – Viermele (p.28)

Cronică de carte: Melania Cuc – Imnuri închinat vieții (p.5) / Valentin Marica, arborele care viețuiește prin Cuvinte (p.5) / Viorela Codreanu Tiron, Vraj(b)a clipei (p.7)

Eseu: Ștefan Lucian Mureșanu – Depeizarea egoului în romanul superrealist (p.3), Costina Alina Bocăneală – Fereastră... (p.20), Camelia Constantin – Strada viselor / Trupul este templul sufletului (p.23), Dan Ion Sanda – Farsa școlii (p.24)

Opinii: Constantin Vizionie – Palate românești (p.31)

Eveniment: Tănase Carașca – Zilele Cernei (p.14)

Umor: Stanislav Popescu - Epigrame (p.30)

Pictura: Gheorghe A. Stroia - Expoziție de pictură: Iman Maleki, Iran (p.8)

Anunț: Redacția – Antologia cenaclului literar online „Noduri și Semne” (p.33) / Festivalul Național de Poezie “Grigore Vieru” (p.33) / Concursul Național de Poezie “Carmen Patriae” (p.34) / Concurs Național de Literatură “Moștenirea Văcăreștilor” (p.34)

Grafică:

Coperta I: Victor Molev - *Elvis*

Coperta a III-a: A.S.P.R.A. – *Preaplin de cuvinte*, antologie colectivă, Editura InfoRapArt, august, 2011, cu o prefață semnată de Paul Sân-Petru

Coperta a IV-a: Pablo Picasso – *Composition with Skull*

Interior: Carmen Racoviță

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: **0726 337376**, **0336 800313**

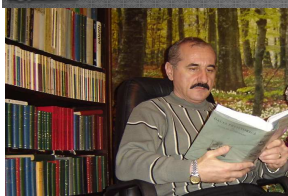
ADRESA REDACȚIEI: Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis,
Bloc Cristal, Sc. 2, Et. 3, Ap. 4, Galați, 800010

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: **0726 337376**

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

www.boema.inforapart.ro

Ștefan Lucian MUREȘANU

DEPEIZAREA EGOULUI ÎN ROMANUL SUPERREALIST

Supliciiul egoului

Dialogul aparent banal, din romanul superrealist, scoate la lumină o întreagă cercetare antropologică a supliciiului la care cuvântul este supus și apoi expus, într-o ireală prezentare a personajului, egoul: - *Lăsați-vă, bă Brâncicule, de căcaturi din astea supte din deget! Ba, încă, puse la-ncălzit... Ți-am zis că vreau altceva. Ia vino iute jos! Hai, galop!!*¹. Realitatea sucește irealul și dă fața schimonosită a unei societăți repetabile, în istoria fiindă a entității-om, dar într-o etapă de robotizare mistificată a existenței. Expresiile vulg nu dau cu nimic sensul teoretic al literaturii de oralitate, de exprimare a intervievatului, ci o excitație profundă a senzațiilor tipului nou de om. Literatul cunoaște acest fapt și își transformă creația în hrană pentru cei obsedați de frământări sodomice, masochiste etc. Nu romancierul este de vină de ceea ce scrie, pentru că el redă fidel expresia stagnării puterii de a decide a omului, el cunoaște ca nimeni altul întârzierea în meditație a lumii de astăzi, știe ce omul vrea: *Eu însămi umblam goală pe jumătate, în pantofi cu tocuri înalte. Nu știam să-i ordon altceva decât să spele vasele și să pregătească masa. A luat inițiativa, s-a strecurat sub masă în timp ce mâncam, s-a oprit înaintea scaunului meu și acolo, dându-mi la o parte slipul...*² nu este cazul să continui că deduceți singuri ce a urmat. Creatorul nu mai sugerează avântul imaginativ, el îl dă în vileag, îl descrie amănunțit pentru ca cititorul să trăiască intens propria-i simțire. Dacă în antichitate sau în celelalte epoci de dezvoltare a societății omenești, au existat astfel de împrumuturi, de expansiuni în timp ai vulgului, acum, în secolul XXI, omul este dirijat de slăbiciunea computerului. Prin el, slăbiciunea umană își trăiește viciul, creează monștrii sub tăcerea lascivă a autorităților, care îi manipulează. Cine sunt acești manipulatori și cărei entități aparțin, nu știe nimeni sau nu se încearcă o dezvăluire a tainelor acestora care distrug tacit, sigur, omenirea. Acest ultim cuvânt pe care l-am folosit în încheierea frazei de mai sus se compune din două cuvinte cu un rost bine definit dar nedorit de unii, care se cred mai presus decât forța deusiană și blândețea tensiunilor provocate între oameni. Romancierul superrealist caută să definească tocmai explicarea sensului acestui cuvânt *omenire*, care nu are sensul prezentării aglomerației de suflete dijmuite, ci o *menire*, un dat de care puținii cunosc că îl avem pe pământ. De exemplu, menirea romancierului superrealist nu este aceea de a alege cuvintele textului său, el le azvârle cu putere înăuntrul minții cititorului și i le lasă să le rumege în malaxorul conștiinței sale. Dacă însă angrenajul malaxorului celui aplecat spre surprinderea noastră este

defect din construcția sa, noua scriere nu mai sugerează, ci interpretează greșit, punându-și amprenta pe tot umanul inconștient și surescitat.

Spuneam mai sus că degradările de limbă, pe care îmbălsămătorul de urât al *Florilor răului* sau meșteșugitorul *Florilor de mușegai* le-au exercitat în limba literară, dându-le frează unduitor în exprimarea elevată, au dezaxat în secolul XXI forma de conținut, creând dilema, fantasma lumii noi, dezrădăcinate. Puterea cu care în ziua de azi, cuvinte considerate desuete sunt folosite atât de clar în viața publică, fără jena că ar exista o surprindere din partea celui, care întâmplător aude, e drept, aude, nu și ascultă, dau rezultatul unei coborâri voite a intelectului prin faptul că, cel audiat, nici nu mai trebuie să gândească, ci doar să expună cuvinte. Cuvintele sunt spuse cu o atâta înverșunare excitativă încât cel care vorbește își desăvârșește în același timp virilitatea, devenind impetuos. De aceea, vom observa la exprimător o stare nervoasă, plină de dorința de a lovi, însăși pronunția gravă, prelungită, cu rotunjirea buzelor la exprimarea cuvântului ce-i redă propriul organ sexual, îl irită și îl alienează în același timp. Totul este o forță nervoasă excitativă pe care romancierul superrealist o exploatează și o înscrie în creația sa, nu însă ca pe o vorbire stilată, ci doar ca intercalare de nevoi. Descrierea în romanul superrealist este de multe ori una a luxului, pe care cei nevoiași îl tânjesc, scoțând la iveală noul tip de mascul neîmblânzit perturbat de o *femeie scorpie*. Sensurile sunt multiple, iar personajul masculin este datat împlinirilor sale nelimitate, dacă tipul este unul foarte bogat, abundă în alienații, dar care duc întotdeauna la cursul următor unei vieți normale. În fapt, scriitorul superrealist prezintă omul în cele două ipostaze fundamentale ale existenței sale: cea ireală și cea reală. Ireal, în intimitatea lui cea reală în viața publică. Exemplele ar putea lesne curge cu prototipuri din viața publică, însă eu fac sinteza omului oarecare și nicidecum progenituri aglomerate de interese meschine. Sincer, autorul creațiilor superrealiste nu se ascunde după degete că nu s-ar deda unor astfel de plăceri intime, însă el rămâne loial cititorului absorbit de real și ireal.

De-a lungul epocilor noastre istorice omul nu s-a schimbat cu nimic, a rămas același, drămuț de păreri, absorbit de griji, însuflețit de bucurii și vicii. Aceleași vicii se aștern rând pe rând, când le dorim, conștient sau nu, în comportamentul nostru. Literatul este o entitate aparte, absorbită de introvertire, de descotorosire a *lăuntrului* său, de unde își deschide dorința de a cere lumina, dezgolindu-se în fața cititorului de toate hainele sale, devenind atunci un exhibiționist. Opera lui este ce a simțit la un moment dat fiindul său: explorare, fluidizare, liniște demiurgică. Creația sa mișcă mădulele, concentrează activ creierul relaxând cititorul. El cunoaște acest lucru și, în lumina aceea luciferică, naște imagini pe care le transportă în paradisiac. Este o putere a imaginii în

(continuare în pag. 4)

imagarul dezlănțuit al creatorului elevat inițiat. El a trăit și trăiește din ireal pe care îl induce cititorului cu care va conviețui în nemurire.

Romanul superrealist are un stil maiestuos de exprimare, liber, propriu fiecărui scriitor, chiar și atunci când au loc descrieri erotice. Expresia elevată încordează vrerea iar așteptarea surescită nervos: *Straniul pare și mai straniu atunci când îl mărturisim. Ea îl privi fix și, fără să mai spună nimic, intră în micul birou.*³ Lumea superrealismului este cu totul diferită de toate existențele câte au fost. O diferențiază studiul, nu contemplarea pentru că la un superrealist nu există concomitent admirația și studierea, ci doar una dintre ele însă mai puternic excitația nervoasă. Sunt momente în care personajul se dezghioacă, se animă, tânjește și urlă precum leul în junglă, când își atinge punctul de satisfacție. Personajul superrealist are limitele pe care el însuși și le consideră diriguitoare față de un fiind, în rest, expresia *je m'en fiche* este cu totul pilduitoare în felul lui de a fi, și nu se lasă îngărdit de ceva care lui i se pare anormal a-i pune stavilă pornirilor sale. Nepăsarea aparentă, mai mult expresivă este una dintre stările de fapt ireale ale existenței lui, din care rezultă exasperarea, tumultul acela nervos. Este într-o continuă grabă și nu un obsedat, ci pornit spre liberele sale dorințe, care i se par normale, chiar dacă vizibil și auditiv deranjează pe cei din jur, pentru că el gândește că atâta timp cât îi stai în preajmă, îl și accepți.

Străin în introvertire

Semnul introvertirii este finalul funcției expresive a gestului imaginar, care imită realul în fiindul egoului. Personajul refulează halitosis respingând voit din preajma lui anumite elemente care îi repugnă. Sfidează limita bunului simț alunecând spre partea disperării și este conștient, pe tot parcursul acțiunii sale, de faptele străine ce îi depășesc puterea de a le înfrâna. În romanul superrealist tocmai acest stimul nervos este ingenios evidențiat. Dacă este foarte bogat, personajul se joacă de-a viața înclinând ostentativ, cu garda lăsată, spre un sistem ambiguu de existență, excitant, depravat chiar, dar nu lipsit de formă. Când este pus la încercare, dându-i-se sarcini precise de îndeplinit, fraternizează cu introvertirea și se lasă prădat de gânduri: *Aici, îl oprii pe infirm, auzisem prea multe, nu mai aveam chef să-i tolerez divagațiile orduriere. Nu atât subiectul mă revolta, cât căldura cu care-l înconjura. Nu avea dreptul să vorbească de aceste lucruri respingătoare cu fervoarea cvasireligioasă a unui credincios pentru Dumnezeuul său.*⁴ Eroul lui Bruckner este un superrealist însă la el viața libertină înseamnă artă a sexului, obosire neconținută a trupului, sărutări pătimașe și dezveliri intime, nicidecum maladie sexuală.

Când totul se încheie, se retrage într-o amorțală puerilă, atunci se dorește apărat și ocrotit. În romanul superrealist personajul principal se confundă de multe ori cu autorul, întâlnim o relatare la persoana I, un dialog liber de orice graniță a limitelor regulilor bunului simț, cu descrieri amăgitoare, excesive și excitative, în fapt, trăiri sodomice, dorite și repuse în pagină cu o

uzanță copleșitoare obsesivă. Romancierul superrealist creează un ritual decis în urma unei experiențe nebănuite în planul punerii în imagine a tot ceea ce vâltoarea animației crescânde a actului fermentativ, al scenelor orduriere, îl poate declanșa ca urgie a imaginației universale. El este un exhibiționist, arată și își pune în valoare tot ceea ce crede că îl dimensionează ca element forte al entității din care face parte, repugnând pudoarea ca pe ceva ce viciații o ascund voalat prin acoperirea ochilor cu degetele răsfirate.

Trăim un timp în care civilizația umană este separată de cultură, imaginea stranie de interes, iar lumina obscură comparată cu întunericul luciferic. În realitate, lumea de azi nici nu mai știe dacă trăiește sau dacă visul unei vieți poate să schimbe cursul fiindului în nefiind. Banul repugnă cultura și atrage năuntrul teluric, făcându-l pe om să decadă și să piardă mirajul căutării, pentru că însăși acea căutare este un act al împlinirii pelerinajului deusian.

Nemaicăutând căutarea împlinirilor ne pierdem, cu știința noastră, de toate darurile de împlinire ale vieții. Și câte minunății mai aveam încă de primit, pentru că eram doar la jumătatea de drum a fiindului entității noastre. Toate acestea sunt miraje de care scriitorul superrealist are cunoștință, însă le dejoacă și le amețește într-o amețitoare existență a firii cu toată dezlegarea divină a impunerii vederii răului și a puterii noastre de a ne îndepărta de ele. Creația lui artistică este amăgitoare, satanică în ochii de sticlă care-ți dilată simțurile și te zvârcolește în neputința de a discerne binele de rău.

După ce vei lipi din nou copertile cărților lui, tentante și amăgitoare, vei afla că trebuie să știi să trăiești și să te rogi, să nu te mai întorci acolo de unde ai pornit greșit.

¹ **Carla Maria Filip**, *Tăbărăți-I*, roman, tip: Docudrama, București, 2011.

² **Pascal Bruckner**, *Hoții de frumusețe*, roman, Editura TREI, București, 2011.

³ **Marc Levy**, *În altă viață*, roman, Editura TREI, Buc., 2011.

⁴ **Pascal Bruckner**, *Luni de fiere*, Editura TREI, Buc., 2011.

desen de Carmen Racoviță

Melania CUC

Imnuri închinare Vieții

(La poarta sufletului, poeme, autor Marin Toma)

Parcă anume pentru a-i da cu tifla vieții, care s-a purtat cu el ca o mașteră, poetul Marin Toma se „bate” în Cuvinte, nu în arme letale, cu lumea care, mai repede îl judecă în loc să-l aline.

Cu duioșie și versificație de modă veche, autorul șlefuieste diamante verbale, le prinde în montura versului clasic ca într-o țiară, pe care o dăruiește Femeii.

Teama, speranța, dezamăgirea, toleranța și sentimentul iubirii, puterea sacrificiului, toate stările umane sunt accesate și așezate în albia versului, care curge domol, fără cataracte, fără vârtejuri, precum lalomița, râul lângă care și-a ales să trăiască.

Insomniile preschimbate în sintagme, dulcele-amar al singurătății înflorind speranțe, dar și dezamăgirea care îi stă mereu, ca un bolovan de sare deasupra capului, toate sunt motive potrivite pentru a alcătui adevărate declarații de dragoste.

Uneori, cu încredere aproape juvenilă, alteori cu umor și forță intuitivă, poetul face din pagina cărții sale un spațiu de desfășurare a evenimentelor diurne.

Ca într-un jurnal intim, semnatarul poemelor este subiectiv, forma poemului, de o simplitate dezarmantă adesea, te determină, ca cititor, să intri în sfera afectivă a autorului, să retrăiești pe cont personal sentimentele umane ridicate la rang la Artă.

Marin Toma, omul care a coagulat în jurul său nucleul publicației *Dor de Dor*, cel care a înnobilit spațiul Bărăganului cu sintagmele scriitorilor români de pretutindeni, face în volumul de față o interacțiune de nobilă stare; nu este fericire, nu este angoasă, este Viața unui Om care se bate cu zeii pentru picătura de fericire ce i se cuvine.

Într-un tandem vechi de când lumea, bărbat și femeie, într-un spațiu cu elementele vitale preschimbate în literatură, autorul cărții de față este delicat, dar și aspru, un bărbat ce-și duce vocația dincolo de puterile fizice.

În poeme ca „Sub ramura de măr” sau în „Mai lasă...” liniștea nostalgică cuprinde în țesătura ei locul pe care, ca oameni, îl aveam și îl purtăm fiecare în suflet, un loc comun și un sentiment general valabil; vârfuri ale aceleiași lance, cu care poetul ucide balaurul tristeții.

Ca într-o arcă argonautică, alături de alții, dar atât de singur în călătoria sa spirituală, poetul se folosește cu voluptate de sentimente, închizând cerc în cerc, desăvârșind experimentul inițiat.

Marin Toma este un migdal uriaș în centrul Bărăganului, deși furtuni nebune au rupt din „crengile” sale, el este de neclintit și... înflorește, rodește poeme și prietenii literare.

Opera sa este una asemenea țărânei din livada cu merii acestei toamne, litera-i aproape țărănească în fibră, este scrisă cu cerneala cerului de la miezul nopții, udată cu roua de dimineață.

Aparent desuetă, scrierea lui Marin Toma deschide breșă spre lumea modernă de astăzi, face legământul modernismului cu natura, cu simplitatea Omului care nu mai are nimic de pierdut, și care, în fața foii albe aflându-se, scrie cu sufletul în palmă.

Bucuria comunicării în vers este ca o terapie a inimii, leagă frate de frate prin cuvinte și nimeni nu mai este singur în clipa Creației.

Un poet cuminte, un fel de cuminenia-țărânei este Marin Toma, gânditorul care nu se lasă prins în vortexul mașinării infernale ale momentului, rămâne ceea ce a fost Omul în chintesența sa primordială: o valoare.

Valentin Marica, arborele care viețuiește prin Cuvinte

Tăcerea magilor, poeme, Editura Nico,
Tg. Mureș, 2010

Poet surprinzător fiind din fiecare unghi din care ai lua cărțile sale, Valentin Marica a pornit din drumul „cumpenei”, satului de câmpie transilvană, cu osârdie și dor de lumina care cuvântă de la începutul începuturilor, și și-a făcut un nume în Literatură.

În volumul *MAGUL TĂCUT*, scrisul său deține o tehnică personală cu nuanțări moderne, dar și cu melos care amintește de clasicismul, fără de care nu am ține în echilibru perfect rostul Literaturii adevărate. Poetul caligrafiază cerc în cerc în trunchiul unui arbore care, în loc de fructe, rodește pâinea-cuvântului.

Cu pioșenie elevată, cu eleganță și candoare uneori, răspunde întrebărilor esențiale ale lumii în care trăim, dând sens poemelor prin ceea ce face din Cuvânt, elementul esențial al ființării umane.

Punctele distincte în sfera de acțiune poetică; spațiul natal, credința, timpul, mitologia, universul ca loc de întâlnire între spiritele alese - fiecare dintre palierele pe care merge în inițiere autorul, totul se preface în Carte. Și, CARTE este și pasul pe care îl face Omul din leagăn până la moarte.

(continuare în pag. 6)

"N-am în mâini / decât o carte..., / ochiul de viață / pregătit de moarte" (Vadul, nicăieri).

Într-o simplificare a sintagmei până la atingerea laturii interioare, Valentin Marica "joacă" pe cartea inteligenței native, a harului cu care a fost dotat din stele, dar nu risipește cele multe și interesante cunoștințe pe care le-a acumulat prin slova scrisă, nu se cantonează doar în lumile fascinante, se simte perfect și în locurile comune.

Deși focalizează imagini magistrale pe ecranul unui "cinematograf" mitologico-fantastic, deși ține dreapta-credință în cumpăna cea mai fericită a copilului care s-a jucat cu picioarele desculțe prin rouă pentru a putea visa stelele, poetul nu se retrage din fața lumii contemporane, postmoderniste, nu privește cu detașare intelectuală viața care freacă în cele mai neașteptate locuri. Dorul de spațiul visului inițial, ca într-o epopee mioritică cu reverberații actuale, dorul de ceea ce am putea fi, se simte acut în multe dintre poemele din volumul MAGUL TĂCUT.

"Se răsfiră noapte-n iederi, / creanga-i grea de preamărire, ochi de pâine / doarme-n cântec, / rană în nemărginire" (Întrupare).

Magul tăcut poate fi Mărturisitorul, cel care, situat pe o treaptă a desăvârșirii spirituale mai sus decât noi, reușește să decupeze detalii ale lumii în care viețuitoarele, timpul, spațiul, fenomenele naturii, spiritul pietrei și cel al omului... toate devin aluatul primordial din care se poate rotunji pâinea de fiecare zi. Pâinea Poemului.

"Vinovat e lutul" spune într-un vers, Poetul, și zăbovind pe imagine nu poți trece mai departe, fără să te gândești la Eva cea plămădită din lutul coastei adamice, fără să vezi cu ochii tăi cum partea antheică din Om ne trage dincolo de edecul vieții cosmice.

"Zăpada își adună săruturi la glezne, / mieii să se nască uzi de cer. / Vinovat e lutul. / Vinovat e brațul cumpenei" (Neînduplecat, ochiul...).

Și totuși, albul zăpezii și mieii uzi de cer, țin în echilibru aproape perfect cele două talere ale balanței... Cu o filosofie ce are la bază studii și încercări de viață, Valentin Marica știe să păstreze distanța potrivită între imaginile care, în paginile volumului de față, fac din lumi diferite, un spațiu comun, cel al Cunoașterii.

"Ziua fluturelui alb" este unul dintre poemele cu sărătură de sânge și picătură de miere, în care mitologia își are locul ei; aici totul se decantează în „pământul sterp”, în contrapondere cu "tâmplă" vie, cu Gândul, care știe cum și când să potrivească imaginile pentru ca întregul să fie rotund, fără cusur.

Pagină după pagină, parcurgând poemele cărții, ești tentat să crezi că intri într-o călătorie inițiată, că dincolo de locul copilăriei, de simplitatea-complexă a lumii unui sat din câmpia transilvană, - sunt arborate steaguri din lumină solară.

Aceasta este senzația pe care ti-o lasă lectura cărții de față, că ești un călător pe marea nemărginirii, cu valurile verzi-albastre ale lanurilor de secară și picăturile cerului, sunt doar altarele, troițele din satele noastre cu veșnicia bătută în cunile crucilor de pe case.

"Revin aceleași cuvinte" spune poetul și, pentru a-i da greutate în plus sintagmei, adaugă *Motto: Cad orele ca banii în mâinile orbilor.*

"Cerul e o cămașă albă... / - Aș putea s-o îmbrac pentru când-voi intra în ochiul păsării".

Zborul care se află în stare latentă în fiecare creator, iată cum, la Valentin Marica se metamorfozează în cămașa albă a cerului, pe care Omul o îmbracă pentru a fi gata de zbor.

Un zbor figurativ, înălțare prin lumina care cuprinde nu doar pupila. Atât de sugestiv, de tainic transpus este acest exercițiu, prin care Omul ar putea, într-o bună zi, să se alăture îngerilor.

Și Taină este cartea întregă, dacă o citești fără grabă, cu aplecare pe fiecare sintagmă care, de cele mai multe ori este o cheie, un cifru pentru poemul care urmează.

Legătură din legătură, pagină cu pagină, lucrarea poetică nu are spațiu potrivit pentru ca autorul ei să scrie Sfârșit.

Cartea asta este un intermezzo în simfonia poematică pe care Valentin Marica o oficiază din convingere și cu dăruirea celui care știe că pentru acest lucru a fost trimis pe pământ. "Foișorul cinei" - un titlu pentru un poem care m-a dus din prima, cu gândul la Ultima Cină a lui Iisus.

"Peste râul de piatră lucie, / aburul gurilor flămânde încălzește veșnicia... / Strâng în mâini flori de sare... / Le împart în patru colțuri de masă. Revin aceleași".

Am citit și recitat poemul acesta, pentru a vedea cum apa e piatră, gura flămândului dă sens veșniciei! Colțurile mesei, aceleași.

Într-o simbioză inteligentă și printr-un efort sisific, fiecare dintre cuvintele nuntite în această carte este un eșantion al bucuriei Vieții, un semn de întrebare pentru ziua ce vine și, de ce nu, un cântec de luptă până când va fi să fie vremea, să trecem "Latreia" noastră personală.

"Îi dau numele de latreia / podului de peste apă / lucios ca dinții jivinelor, / încovoiați când trece satul / cu mortul pe roți de lemn. / Râul și podul, Cruce / peste teama noastră".

Râul cu Podul fac cruce, ca mâinile mortului așezate pe piept! Nimic trist, nimic forțat, doar motiv serios de meditație.

"Magul tăcut" vorbește pe Limba Poetului. Magul tăcut este un cântec prin care anotimpurile omenirii se petrec unele pe altele, așa cum Luna se petrece cu Soarele.

Felicitări, Valentin Marica!

Viorela Codreanu Tiron Vraj(b)a clipei

Cu iubirea, folosită ca o cheie a destăinuirii tuturor lucrurilor, așa se poate citi volumul **Vraj(b)a clipei**, cartea semnată de Viorela Codreanu Tiron și care a apărut într-o grafică de zile mari, la Editura AmandaEdit din București, în anul 2011.

Poemele care alcătuiesc volumul, sunt ca și înnaripate, simetrice în esență și cu trimiteri spre locuri, oameni și sentimente dintre cele care, nouă, celor din jur, adesea ne scapă. Cu o finețe feminină, dar defel feministă, autoarea translatează imaginile personale în sfera comuniunii, a locului și a timpului unde individul dispăre ca entitate de sine stătătoare, devine Măreție, motiv pentru care merită să trăim pe pământ.

Volumul debutează cu poemul "Tot ce vă spun" - o mărturisire a căii sale golgotice, un fel de destin inițiativ care îi permite autoarei să pună degetul pe rana lumii-înconjurătoare, să spună că nimic din ceea ce vede, pipăie și apoi, scrie, nu este artificiu. "*Am străbătut / întinderea de piatră goală, pustiul străjuit de stânci (...)*".

Emoționantă singurătatea aceasta, a Poetei care se întreabă "Cine sunt?".

Creatorul, care este ea, își pune întrebarea pentru a da răspunsul în public, și o face scriind pentru cei care se hrănesc, citind, din pâinea nemuririi. Cu o tehnică a scrisului distinctă, defel cameleonică, așa cum se mai întâmplă astăzi în Literatură - Viorela Codreanu Tiron ne atrage atenția prin acuratețea sintagmei, prin firul poematic pe care îl trage în iglița silabelor. Totul se leagă, are esență, consistența care conferă versului tonus dar și timpi de liniște pentru gândire.

Cititorul nu poate trece brusc de la un poem la altul fără să insiste, să rămână o secundă pe textul abia lecturat. Este un privilegiu să mergi pe drumul cuvintelor prin Clipa cea repede, să vezi cum „Jocul chibzuinței,, nu mai este joc, este ardere, catharsisul care îi dă noblețe operei poetice semnate de Viorela Codreanu Tiron.

De unde vin? Unde plec? Cine sunt florile? Dar,soarele... Întrebările esențiale ale lumii se învârt ca într-un carusel, se lasă legate în același harnașament al ordinii ce ne ține pe verticală ca oameni.

În tot acest timp "Dumnezeu tace"! Îndrăzneată această sintagmă, este curajul celui care știe că are un rost al lui pe pământ. Poeta nu se joacă de-a cuvintele, face, din detalii aparent la îndemâna fiecăruia dintre noi, construiește mici catedrale de sunete ce anunță că încă suntem capabili să regenerăm prin noi înșine. Spiritul cărții de față este o prefață la nemurirea cuvântului odată ce a fost gândit și transpus pe hârtie. Poemul este un loc pentru Rugă, este un refugiu în care, autoarea se retrage din marasmul lumii moderne, un loc unde î-L imploră pe Dumnezeu, să o învețe cum să culegă Lumina.

Lumina este atotcuprinzătoare dintr-un capăt la altul din acest volum, deși uneori nu se vede, precum soarele, lumina aceasta există, blândă, matură, uneori

Obosită, dar mereu gata să spele cu "lacrima toamnei" obrazul Planetei. În acest context, poeta stă între Mărginire și Nemărginire, defel derutată, ea știe că locul din care pornesc în lume și în viață, toate visele, locul tainic al fiecărui om, punctul de legătură cu Cosmosul ființei este Copilăria. Acolo se apleacă peste gânduri, ia în răspăr poveștile cu izvoare și alte locuri de o simplitate seniorală, uimitoare.

Viorela Codreanu Tiron este poeta care nu se teme să folosească sintagmele și în volum, abundă întrebările. Este un semn de maturitate, de înțelepciune a momentului în care conștientizezi că rolul tău este să lași mărturie pentru clipa următoare. Natura, de la coaja unui copac pornind, la spațiul de un albastru-decolorat al cerului, lumea cunoscută de fiecare zi devine, prin poeme, operă de artă. Starea de grație pe care ți-o dă succesul, bucuria de-a fi "colosul care prăduiește" - cum inspirat enunță autoarea, toate aceste fragmnete dintr-un puzzle urieșesc, sunt Viața în forma sa de Duminică.

A citi cartea aceasta este un fel de împărtașanie din tainele care te înconjoară. Trebuie să ai urechi să auzi, minte care să perceapă albul din negru, și mai presus de toate, se cade să ai Credință, fie și numai cât bobul de mac, pentru a înțelege esența.

Viorela Codreanu Tiron este poetul care excelează în lucrarea sa literară, nu se abate de la drumul său și fiecare literă din poem, este o certitudine. Autoarea nu băjbăie prin întunericul neștiinței, ea ne spune în vers-clar: "Despletită în amurguri târzii / las în urma mea / mireasma primăverii dintâi, / pentru a mă reîntoarce / în casa în care tinerețea mea... se schimbă tot mai mult în umbră, / și unde văd cum cuvintele mor / în ghivece de timp răsturnate" (În urma mea).

Sigur, în acest poem de o construcție la maturitatea creației, poeta (și) cochetează cu Timpul, pentru că ea este cea care dictează unde și când se va întoarce pentru a închide cercul. Propria-i stăpână pe minte și inimă, fiind, autoarea poemelor dintre aceste două coperte, este puternică și fragilă, foarte tânără și foarte bătrână prin experiența care îi dă tot dreptul să-și spună Lumii întregi, că există.

Intellectual, artistic, Viorela Codreanu Tiron este un eșantion de frumusețe clasică peste care cade bruma incorigibilă a contemporanității, este o poetă modernă cu reminiscențe de romantism năucitor de frumos.

Iman Maleki (Iran) – Expoziție de pictură

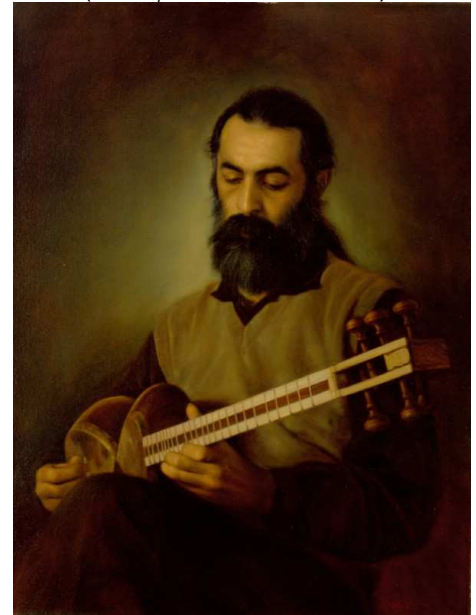
(selecție de Gh. A. Stroia)

A Girl By Window

A Sad Mom

A Tar Player

A custodian's-house

Composing Music Secretely

Dizziness

Emigrant

Iman Maleki 02

End of Examinations

Iman Maleki (Iran) – Expoziție de pictură

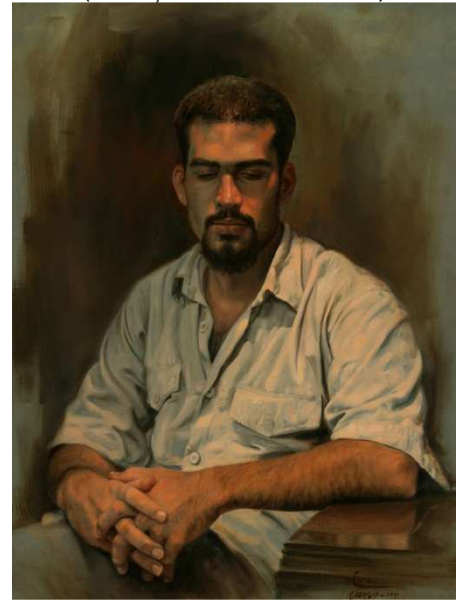
(selecție de Gh. A. Stroia)

Fishmonger

Iman Maleki 01

Portrait-of-a-man

Memory of that House

Iman Maleki Foto

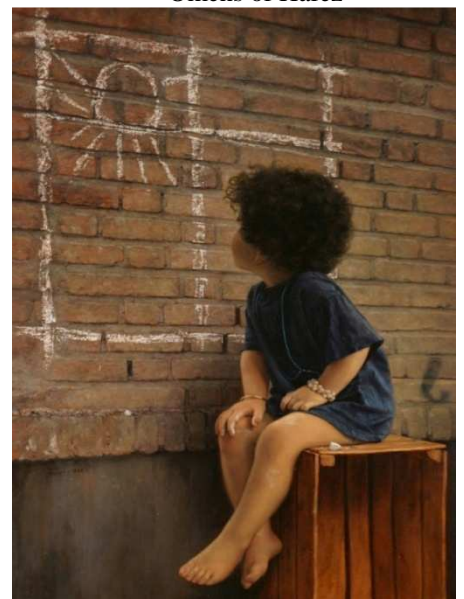
Omens of Hafez

Sister and book

The Old Album

Wish

Ștefan CIOBANU

hainele largi ale răsăritului

în dimineața aceasta
trandafirii scârțâie ca niște porți de metal
este un singur scaun în grădină
și un singur nor

aerul nu mai păstrează formele iubitei
cămașa ei de noapte s-a transformat în răcoare

aud paznicul cum se apropie lovind cu un băț merele
căzute
din calea lui secundele fug pe lângă mine
cu gurițele mânăjite de dulceață

o să răstorn peste mine o barcă

o să răstorn peste mine o barcă
să mă gândesc acolo
liniștit
la gărilor în care începeau săruturile să ne muște
și impiegații să își coasă urechile de șine cu ochii spre noi

la clipele când ne plesnea soarele
după fiecare orgasm

la norii ce se aplecau să doarmă în pletele noastre de metal

poate o să se așeze deasupra peste vâsle
o deltă ca o pasăre și va scoate dintre aripi
pachetulul cu mâncare pentru prânz

o să aduc ceva vreascuri
le voi așeza în formă de vulcan
să fac un foc cât un țipăt de nou născut
pentru pelerinii ce vor veni
să vadă cerul lemnos cu ploapele lor ca niște glugi

o să răstorn peste mine o barcă
și ei or să vină să ne audă vocile din copacii
ce-și poartă prin vânt coifurile de frunze

sau vor fi la mare căutare locurile de scrijelit

căutarea

iubita a promis că mă așteaptă într-o trestie
la masa de lângă geam
în timp ce eu mai zăbovesc pe afară
să îmi mențin condiția fizică a pleoapelor
în căutarea fiarei ce a scăpat din lesă

fiara cu o mie de inimi în fiecare ghiară
fiara cu blana coaptă

de-ar fi să ajung pe lângă bolovanii ușori ca norii
de-ar fi iubitei să i se mai audă doar glasul în trestia
inundată
eu tot am să caut fiara care mi-a lins pupilele
ca pe propriile ouă

supușii mișcării

ne întorceam aplaudați de plopi
la ferestrele noastre ca niște secunde
aveam un soare de piatră în loc de sticlă cu apă

o bătrână
ne culegea semințele din umbre
pentru vulturii ei de suflet
în inimă purta un ulcior cu galbeni verzi la subraț

am trecut pe lângă un păr ce avea bagajele făcute
ne-ar fi povestit despre toți oamenii care au stat sub
el
din care s-au ridicat printre crengi
rugăciuni și balonașe de pământ
dar foșnea foarte greu cu frunzele perforate
niște inele de aer îi veniseră de hac

pe deasupra într-un funicular cânta un cocoș

degetele noastre erau cusute strașnic de către părinți
și au ținut ferm blana mistreților pe care călătoream
nu am căzut ca două păpuși de la capul patului

am trecut pe lângă un consiliu
care hotăra punctul de fierbere al ierbii
în jurul unei mese câmpenești

dar noi trudeam să ne întoarcem
la locurile în care nu am fost niciodată
cu umerii cheltuiți

din nu știu ce fruct
regele elefant și regina lebădă ne priveau satisfăcuți
atingându-și sceptorile

final de leapșa

cu dimineața în furca sprâncenelor
o întindem ca niște foarfece scăpate din frizerii
printre bolovanii ieșiți la păscut

lăsăm lumina să se zbată în urmă
să se rostogolească sub copitele norilor

din când în gând ne oprim
pentru a ne privi prin ochii unui nasture
fericiți și lipiți
de pereții cubului de gheață

Adrian BOTEZ

POVESTEA POETULUI BEȚIV ȘI A FETEI DE HANGIU

- poveste chineză -

Ar trebui scrisă o carte despre cum se părăsesc iubii, de către cele care îi iubesc mai presus decât viața, în China medievală... Povestea sârmanei Lu lo Ce, fiică de hangiu din Siciuan, remarcată de bogatul și talentatul om al împăratului, Lu lo - după două versuri, scrise de ea pe un perete al hanului unde poposise într-o după-amiază de vară, galantul om imperial, cu suita sa de desfrânați - s-ar putea alcătui în primul capitol al acestei încă nescrise cărți... Două versuri, atât erau scrise pe peretele afumat al hanului, dar ce versuri! Două perle rare! Nimeni nu mai văzuse și auzise astfel de minuni de frumusețe și armonie...

- Unde este autorul acestor două splendide versuri, de pe peretele acestui han? - strigă, jumătate entuziasmat, jumătate beat, nobilul Lu lo, și el poet, dar la palatul împăratului, scâldându-se în mătăsuri brodate cu fenicși și dragoni, în aur și lux, iar nu în praf de drumuri și-n fumuri de bucătărie și de grajduri de han. Vreau să-l cunosc pe dată!

- Mărite Lu lo - se ploconi, umil, hangiu -, fata mea le-a scris, dacă nu vă e cu supărare...

- Fiica ta? Nemaipomenit! - își pocni, una de alta palmele, de uimire, poetul împăratului. Auziți voi? - se întoarce el către banda sa veselă, măcar cât și el de beată. Fata unui hangiu scrie versuri mult mai frumoase decât toți mandarinii împăratului la un loc! Și omul din capitală se întoarce spre umila sa gazdă: - Cinstite hangiu, acum pe loc vreau s-o văd și să-i mulțumesc fiicei tale, pentru nemităria de mine desfătare pe care mi-au trezit-o în suflet și-n simțiri aceste două versuri, ca doi fenicși de aur!

Și hangiu se supuse, ducându-se în odaia de lângă bucătărie, de unde se întoarce, trăgând-o de mână, cu sila, pe biata sa fată. Deși fața-i era umbrată de fum, căci venea de la plite și cuptoare - se vedea scris pe chipul fetei semnul nobleței înalte a cerului - noblețe pripășită în întunericul unui han de la margine de drum. Dar și semnul unei disperări și resemnări discrete, înăbușite...

A fost sub o stea neagră, această întâlnire atât de impetuoasă, dintre o biată fată de țară și rafinatul om împărătesc. Onorabilul desfrânat și poet, Lu lo, a cerut-o de soață, de la hangiu rămas încremenit și cu gura căscată, de ce minune de noroc dăduse peste el - a adus-o la castelul său, cu un tãmbãlau și zvon de muzici de timpane, gonguri, voci de bețivi - de nedescris... pentru ca, numai după trei luni, sârmana și frumoasa poetă, găsită într-un han - poetă a expresiei celor mai delicate și profunde tristeți din lume - să fie îmbrăncită afară, în colbul străzii, cu rușine, de către prima soție a lui Lu lo. Onorabilul Lu lo, în tot timpul cât scorpia primă, fiică de mare dregător de la curtea mandarinală¹, o scuipa cu venin pe despletita și umilita femeie, fosta fată de hangiu, părăsită de toți din lumea asta - ei bine, onorabilul soț, desfrânat printre poeți și poet printre desfrânați, zăcea, beat mort, cum se și cuvenea, cu capul pe masă... și sforăia de zor...

Sârmana Lu lo Ce! Nu avea pe nimeni pe lumea asta, căci tatăl său, hangiu, o vânduse, pe bani buni, lui Lu lo, și-i poruncise, cu strășnicie, fetei, nu cumva să fugă sau s-o vadă întoarsă de la cel ce-o umpluse de-atâta onoare, cumpărând-o, cu tot cu talentul ei neasemuit, delicat și profund - și scoțând-o, astfel, din fundul de lume, din ungherul de țară neluminat de soare, al hanului de la răspântii...

Ce era să facă Lu lo Ce? Nu era bună nimănui pe lume... aici, deasupra pământului... S-a azvârlit, biata, în râul cel mare, care trecea pe lângă curtea palatului (palat unde continua să zacă, beat mort, soțul fără cuvânt în propria-i casă) - și, din împletitura de rădăcini de lotuși, din mâl și liane de apă, au cules-o, pe nefericita care se numise Lu lo Ce - au curățat-o și pieptănat-o surorile ei bune - zânele apelor. Și-au pus-o, iarăși, regină, precum fusese în viața dinaintea urcării în trupul de fată de hangiu - pe tronul din fundul râului - mărețul tron căptușit cu scoici, alge verzi și perle și păzit de dragoni galbeni.

...De câte ori era treaz, sau suficient de treaz pentru a avea remușcări, onorabilul și bogatul Lu lo voia să devină și poet, și să-și plângă nenorocul care l-a făcut să se îmbete, tocmai când proaspăta și frumoasa și talentata lui soție se sinucidea. Uita, de obicei, că bețiile sale durau mult mai mult decât ține o sinucidere: puteau să dispară imperii întregi și continente să se scufunde, în răstimpul uneia dintre nenumăratele și cinstitele sale căderi în neantul vinului...

Și celebrul poet-mandarin nu reușea, cu nici un chip, să îmbine nu două versuri, prin care s-o plângă pe iubita lui fugară, Lu lo Ce (căci prima soție, cu obișnuita-i sinceritate, îi mărturisise că frumoasa Lu lo Ce îl părăsise și fugise, scârbită de orgiile sale... - și abia apoi, târziu, își luase zilele) - ci nici măcar două cuvinte, pe același sunet de flaut ori de țiteră... Onorabilul și talentatul Lu lo pășea, mahnit, pe malul râului, de la care așteptase divina inspirație - și plângea (jumătate din umezeala ochilor săi era vin curat). Și astfel de plimbări se repetau, de fiecare dată, la fel de sterpe... Și apoi se așeza pe mal - și bea... bea de amar și dor...

Dar, pe când plângea el și, în cinstea fiecărei lacrimi scurse din ochi închina, compensând umezeala pe dinăuntru printr-o înghițitură de vin ales, nu cumva să se evapore făptura lui atât de prețioasă... - de fiecare dată apărea, din adâncuri, o tânără și frumoasă zână, cu ochii înrouați de lacrimi, purtând pe cap doi fenicși de aur și îmbrăcată în straie roșii precum coralul, cu bogate brățări, la glezne, la încheieturile mâinilor și cu colier din jad translucid și fin, la gâtul delicat și lung, precum cel de lebădă.

Și frumoasa arătare îi cânta, de mult îmbăta-tului poet plângăcios - îi cânta, din gură și din flaut, versuri de o frumusețe sfâșietoare, versuri ascunzând o durere de nespuse, decât în limba ascunsă a zânelor. Și tare mai semăna zâna înlăcrimată cu pierduta în veci Lu lo Ce... Doi dragoni galbeni o

(continuare în pag. 12)

păzeau - și, în timp ce zâna cânta, Lu lo, tot mai înduioșat, golea de vin pocal după pocal, până cădea țeapăn în iarbă - și avea permanent impresia că versurile și cântecele sfâșietoare ce se auzeau pe malul apei - veneau de pe buzele lui umede de băutură și de sub degetele sale care, între timp, nu mai puteau ține nici măcar cupa de aur, care se rostogolea în undeale râului... Iar chipul lui Lu lo Ce, își spunea el, era rodul viziunii sale poetice...

Iar când se trezea, mahmur, găsea lângă el tăblițe de aur, cu versurile poeziei ți, pe muzica Pu sa man - pe care se cântau acele cântece de jale nesfârșită. Fapt ce nu numai că nu-l intriga, ci-l făcea să se împăuneze către prietenii săi de pahar:

- Vedeți? la citiți! Cine mai poate compune atât de gingașe versuri ca mine, cine poate stărni coarda țiterii mai măiestru ca mine? Vedeți? Ce m-aș face dacă n-aș mai bea? N-aș putea să scriu atât de fermecător! N-aș mai fi nici vestitul poet Lu lo, și nici vrăjitor al sunetelor! Asta-i, de aia beau, să-mi dezvolt talentul, da... uite... - și bea, într-adevăr - tacticos, cu mâinile din ce în ce mai șovăitor ținând pocalul...

...Și-așa, chiar de pe lumea cealaltă, zâna, căreia numele de trecătoare ființă umană pământească i-a fost Lu lo Ce - l-a ajutat, nemeritat, pe lumea asta, pe atât de iubitul și atât de nedreptul și iresponsabilul ei soț Lu lo, să ajungă cel mai mare poet al dinastiei Sung. Dar această poveste, evident, nu are nici o valoare, pentru cronicile imperiale, ale acelor vremuri, în care sârmana fată de hangiu din Siciuan aproape că nici nu e pomenită. Povestea e o biată cenușăreasă - pe când stăpâna adevărului lumii stă, cum e și firesc și cum se și cuvine - între scoarțe de aur, în palat cu împăratul. Asta e...

BĂBUȚA ȘI PUIUL DE CIOARĂ

- poveste românească actualizată -

A fost odată ca niciodată o biată băbuță (băbuță nu după buletin, ci din pricină de necazuri repetate prea des - așa-s unii, nepricepuți: când se-nvață cu ceva, repetă, și iar repetă - de ți se și-apleacă, văzându-i). Și băbuța asta locuia într-o cocioabă așa de dărăpănată că, în fiecare zi, trebuia să iasă din ea, ca să-i facă vecinii resuscitarea (căsuței, nu băbuței), prin câteva elementare reparații. De treabă, vecinii aștia, dar cam proști, că nu s-au gândit că ar fi ieșit mai ieftin, și i-ar fi binecuvântat Dumnezeu, dacă i-ar fi construit băbuței altă casă, decât s-o repare zilnic tot pe aia proastă. Dar, dacă tot n-are omul ce face, se face c-ar tot face... Și, de fapt, căsuța era bloc comun - așa că vecinii tot n-aveau încotro, că se dărâma și peste ei, c-așa e la comun...

Și, cum vă ziceam, ieșind băbuța din casă (de nevoie, nu la plimbare), șchiopătând ca vai de ea (o cotonogise un cerșetor, odată, că nu-i dăduse, de pomână, valută) - numai ce vede pe drum (numai pe hârtie era o autostradă - în realitate, o simplă șosea hârbuită, pe care se-nghesuiau mașinile, toate, năvală, unele peste altele), printre mașinile care fugeau mâncând pământul

și sărind până-n înaltul cerului, din câte-o groapă făcută mai cu măiestrie decât altele - și-acuma chiar că nu mă mai opresc până nu vă zic ce-a zărit bătrâna pe drum: *taman* (da, da - taman, așa se zice-n poveste - taman) taman în mijlocul drumului, printre mașinile care mai-mai se călcau unele pe altele, pe picioare, de zorite și înghesuite ce erau - ptui, știu, am uitat c-am promis: deci, pe când băbuța de care vă zic șchiopăta, blestemând printre dinți, că învățase, de când începuse să șchiopăteze, un repertoriu destul de bogat de-njurături, și buzele nu i se mai opreau, cu una-cu două, din fluturare - că fluturau, fiindcă băbuța nu avea, în gură, nici un dinte, împotriva nimănui, și nici în altă parte n-avea dinți... - și, ce ziceam? - a, da, scuzați, vă rog - uite, acuma-mi iau avânt și vă spun despre ce - ei, drăcie, de fapt, chiar, oare despre ce voiam să vă ... ahaa, da - despre cum o băbuță, mergând pe drum dimineața - în definitiv, dracu știe de ce dimineața, că doar nu avea serviciu, să se scoale cu noaptea-n cap și să se grăbească ca năroada... uite cum iese și cacofonia, dacă insiști mult... Ei, mă cam plictisește băbuța asta, prea-i nefericită și-i proastă de bună ce e, să scăpăm odată de ea - haida! Hei-rup! - și gata! - ei, da, printre roțile mașinilor, băbuța a văzut un pui de cioară, căzut dintr-un pom, pe care pom oamenii (c-așa li se zice, chiar și celor care taie pomi: oameni...) tocmai îl tăiaseră de pe marginea drumului - c-aveau nevoie de lemn pentru-o biserică: printre oamenii clerului (era să uit: chiar și celor din rândul clerului care permit tăierea pomilor, li se zice tot: oameni - de, dacă se zice, eu ce să fac? Zic și eu - cine-s eu să nu zic?) era la modă construirea Bisericilor-dintr-un-Lemn, după "Neckermann". Și stătea bietul pui de cioară, terorizat, bietul de el, vai de el - abia-abia sufla, știind ce-l așteaptă: o roată de camion ori de turism peste el - și, adio... Și forfoteau, în jurul lui, roțile, parcă-i făceau în ciudă: "nu, nu ai să mori așa repede, ai să mori când vrem noi, noi hotărâm când vjââat, te-ai dus!"

Sadice, roțile astea - sau stăpânii? Adică, cei care le mânau, din volane... Bietei băbuțe, miloasă, ca orice băbuță, îi înghețase inima-n piept (stătea prost cu inima, avea prolaps mitral și bloc de ramură) - și nu știa ce să facă, se zăpăcise de tot. Stătea-n loc și se frământa, își frângea mâinile - și le putea încă frânge, că n-o năpădiseră, încă, chiar toate reumatismele poliarticulare - mai uitaseră vreo două să vină, unul întârzia, căscând gura pe drum.... Și, deodată, fără să-și ia seama la nimic, băbuța se repezi drept între mașinile care treceau - vreo două au derapat, au scos trâmbe groase de fum, a mirare (adică: cine-o mai fi și nebuna asta, și ce-o fi vrând?), au sughițat de emoție, sau mai știu eu de ce (s-au bălegat, chiar, ambetatele mașini, vreo două-trei uriașe pete de motorină ori de benzină, de se vede pe asfalt, până-n zilele noastre, urma emoției de-atunci) - smulge baba puiul de cioară de pe carosabil, îl pune repede ca gândul în poală (că n-avea, sârmana, nici buzunare la șorț - da' gânduri își mai permitea să aibă, din când în când, că-s ieftine, două la leu) - și - tuleo! pe trotuar - de parcă nu era ea nici bătrână și nici nu șchiopătase vreodată, în viața ei. Zburase, ce mai! Așa o înaripaseră, de comun acord,

(continuare în pag. 13)

FETIȚA ȘI FLUTURELE

- poveste franceză -

frica și mila și groaza pentru soarta vitregă a bietului pui de cioară. (Dar cu trotuarul, v-am mințit: nu era nici un trotuar, că primăria, când zice că face autostrăzi, minte-nu minte, dar când zice că strică fostele trotuare bune - se ține neclintit de vorbă - și ajung, pe marginea drumului - a carosabilului, cum se zice azi, mai frumos - să se strângă, de vânturi, niște dune de praf, ca la arabii din Sahara).

Ajunsă pe ficțiunea de trotuar, foarte realista (redevenită) bătrână îl întrebă, abia trăgându-și sufletul, cu grijă duioasă, pe puiul de cioară salvat (îl întrebă cum se întrebă, nu din cine știe ce interes mercant, că, ce comerț cu ciori ați mai văzut dumneavoastră?):

- Cum te simți, puiule mic și drag de cioară?

Scăpat de năpastă și sigur pe el, puiul de cioară îi răspunse, cârâind foarte pe nas, foarte-nciudat, nervos nevoie mare și foarte de sus (parcă scuipa smoală, nu alta):

- Tâmpită bătrână, babă senilă și chioară, tu nu vezi că eu sunt lebdă? Ce-i tot îi dai într-una cu "pui de cioară-pui de cioară"? N-ai văzut cum mă-admira toată lumea bună de pe șosea? Cum se opreau toți lorzii și prinții italieni, toți, de la Uniunea Europeană - toți, cu limuzinele lor, se-opreau, și-mi aruncau bezele, mie, primadonei celor o mie de lacuri (de atâta îngâmfare, cioroiul uitase și geografia: se credea în Finlanda...și uitase că lebdă nu prea cântă...)? Idioato! Sictir de-aici! Hai, plimbă ursul, cât te vâd!

Biata babă, nevenindu-i să creadă urechilor, dădu să se-apelece, s-audă mai bine cu ce-o probozea salvatul "pui de lebdă" negru-tuci - și, amețită de mirare și-obidă, cum era, alunecă de pe movila de praf, cu tot cu movilă (obsevați ce solidaritate, între om și praf, cum era pe vremuri și zisa: "Praf, frate cu românul..."), drept pe carosabil, unde-o mașină, din cele supărate că li s-a luat prada negricioasă, o și mototoli pe biata bătrână sub roți.

Și-așa deveni celebră, biata bătrână, prin apariția ei la **Știrile de Seară**, secțiunea "Accidente rutiere", la Televiziunea Română Liberă - făcând senzație, ghemo-tocul acela umil de zdrențe, praf, durere și uimire - printre vecinii ei care, chit că n-o prea recunosc (că nici n-aveai ce să recunoști, din micul morman de carne și cârpe negre-nsângerate) - începură să fie mândri de orașul lor, care apare la televizor, și poate fi, astfel, admirat de toți lorzii și prinții italieni...

Vedeți, până la urmă, tot am scos-o la un capăt. Dumnezeu știe dacă la cel bun. A - să nu uit: vecinii și-au spus că au scăpat de reparațiile la Manole, la casa bătrânei sârmane și cu defect la mers: dacă tot a murit băbuța, la ce să mai reparăm? Și-atunci, căsuța care, de fapt, era bloc comun, s-a prăbușit peste vecini, ca un haram copleșit de ofiță - și i-a îngropat de vii. Că și azi, viii îngropați, se tot întrebă, acolo, în îngropătură: de ce s-o fi dărâmat chestia asta, dom'le, că doar băbuța muri-se și nu mai avea nevoie de reparații(căsuța, nu băbuța)? Și asta fu tot. Punct. Uff!

- Vai, ce frumos ești! strigă fetița, îmbrăcată în rochiță roșie, sărind într-un picior de bucurie și agitând plasa de fluturi, în jurul unui fluture mare, cu aripi stropite cu roșu și tivite cu galben, portocaliu și, fin de tot, cu albastru, ca o dantelă de ducesă.

- Te rog, lasă-mă să zbor! - se rugă, printre lacrimi, tăcute și mari, de rouă, fluturele.

- Imposibil, trebuie să te prind, să te înfig într-un ac și să te așez pe o pagină nouă de insectar! Să vadă și prietenele mele ce frumusețe de fluture am prins eu - să crape de ciudă! lu-huuu! - striga în delir micuța fetiță, topăind într-un picior și rotindu-și, amenințător, ca pe-o secure grea de război, plasa.

- Te rog, lasă-mă să trăiesc! se rugă fluturele, și roua se însângera, treptat, scurgându-se pe mâ-necile și-apoi pe palmele strânse și-ncordate ale fetiței.

- Nu se poate, cum să te las să trăiești, când după-amiază ne adunăm toate colegele de grădiniță? Eu cu ce să le dau gata? la zi! - striga, cu arțag, fetița în roșu, frământându-se, nerăbdătoare, și tropăind din picioare.

- Te rog, voi veni și mâine, tot aici, îți promit - voi veni, în fiecare zi, să te-ntâlnesc, mereu aici, și voi străluci din ce în ce mai frumos, cu fiecă zi a vieții tale - se tânguia fluturele, iar pe mâinile fetiței se prelingea sânge curat, strălucitor și muștrător.

- Nu mă interesează, nu vreau să știu de mâine - eu acum te prind, acum te înțep, acum te pun în insectar - iar după-amiază ai să faci cunoștință cu prietenele mele, pe care am să le fac să crape de invidie - își urmă strigătele neînduplecate, fetița în roșu, toată în roșu.

Și-l prinse pe bietul fluture în plasă - dar culorile lui imperiale, solzișorii lui roșii, și galbeni, și portocalii, și albaștri, albaștri ca adâncul cel mai adânc și misterios al cerului - fie pentru că fetița a agitat prea mult plasa, fie pentru că fluturele a agonizat prea mult și dureros - s-au scuturat și risipit. N-a mai rămas decât un biet trup cenușiu de insectă oarecare. Și aripile se zdrențuiră, apoi se rupseră. Fără să plângă prea mult (un pic tot plânse, de necaz că, după-amiază, n-o să aibă cu ce să le facă să crape de ciudă pe tovarășele ei de joacă, bunele ei prietene) - fetița străpunse chinuitul trup, care acum avea ceva de viermișor în el - și nimic de zbor și imperial bal al zborului celest - îl străpunse cu un bold mare, se duse acasă și prinse în insectar fluturele, acum biet vierme, de care atârnavă două cioturi grosolane, care fuseseră, pe vremuri, aripi.

A doua zi dimineață, la locul din câmp, unde fusese prins în plasă nobilul fluture imperial, o femeie frumoasă, în negru, strângea, bocind, stropii de rouă și sânge. Alături de ea, un bătrân falnic, cu barba lungă și albă, gânditor, înveșmântat în negru, ținea în mână, așteptând, un imens potir de aur.

Tănase CARAȘCA

Zilele Cernei

Cerna... Cerna... Acest toponim pronunțat oriunde și oricum, pe noi dobrogenii ne îndreaptă cu gândul înspre nordul ținuturilor străvechi dintre Dunăre și Mare, cu istoria lor încărcată de întâmplările trecutului și marcată de trecerea popoarelor ce s-au bucurat de binefacerile acestor locuri binecuvântate de Dumnezeu și pe care au lăsat pentru posteritate semnele trecerii lor vremelnice. Pentru românul de pretutindeni, toponimul este reperul poetic al Dobrogei, ce a dat românismului și literaturii universale pe cel mai mare, cel mai însemnat, dar și cel mai înzestrat poet-filozof, Panait Cerna, născut din tată bulgar și mamă româno-meglenă către sfârșitul secolului XIX, fiind exponentul cel mai de preț al oamenilor ce gospodăresc acum aceste locuri. Și dacă am pomenit de oamenii care s-au fixat definitiv pe aceste meleaguri, din mijlocul cărora poetul a răsărit și a crescut devenind o floare nemuritoare, sigur, atunci când a scris poezia „Poporul” s-a gândit în mod deosebit la satul și oamenii lui:

*...Cine trece pe poteca dintre moarte și vieță
E un neam, ce-avu pe vremuri o slăvită dimineață.
Neam al meu! A morții cruce tu o duci de voie bună
Printre veacurile mândre ai avut și tu cunună,
Dar ai risipit-o singur, împărțind-o tuturora,
Cum împarte raza cerul, când s-arată aurora...*

*Mândre-s plaiurile tale, țară mândră între toate!
Și frumos se-ndoie cerul peste văi și peste sate;
Dar, oricât sclipesc pe tine plaiuri, cer, întreaga fire,
Tristă ești și neferice, căci la noi nu e iubire...
Și flăcării tăi sunt harnici, holdele îți sunt bogate,
Și copilele-ți duioase parcă sunt domnițe toate –
Dar zadarnic strângi la sânu-ți mii comori de fericire!
Doina ta e numai lacrimi - căci la noi nu e iubire...*

Cum să poți vorbi despre localitatea Cerna și oamenii ei, fără a începe cu exponentul cel mai de preț, cu adevăratul briliant al acestor locuri, poetul Panait Cerna?

Cerna... În fiecare an, în perioada 8-10 septembrie, în localitatea despre care am vorbit mai sus, au loc o serie de manifestări cultural-artistice sub patronajul Primăriei, al Consiliului local și al Bibliotecii comunale, numite simplu și frumos, „Zilele Cernei”. Este un prilej de bucurie la care participă toți locuitorii satului Cerna, centru de comună, cei din satele aparținătoare, Mircea Vodă, Traianu și General Praporgescu, oameni ce trăiesc acum pe alte meleaguri, dar cu rădăcini adânci rămase în aceste locuri, precum și invitați de seamă, reprezentanți ai unor instituții și organizații culturale județene sau centrale.

Intrând în centrul de comună, te întâmpină cu multă frumusețe atmosfera de sărbătoare ce emană din firul de iarbă, trecând prin bobul de strugure ce începe a anunța discret bucuria toamnei și culminând cu oamenii frumos îmbrăcați, pe chipul cărora citești cu multă ușurință bucuria și satisfacția momentului. Și aici, la Cerna, mai vezi ceva ce se păstrează cu sfințenie:

TRADIȚIA! La tot pasul întâlnești tineri și vârstnici, gătiți sărbătorește în costume populare meglene. Femei și fete îmbrăcate în rochii de catifea de culoarea coacăzei sau a vișinei coapte, bogate în falduri, cu broderii din lână colorată în galben sau roșu în partea de sus și pe poale, iar mijlocul marcat de o cingătoare cu pafta din argint sau alt metal strălucitor, sub care tinerele poartă o batistă albă ce o vor flutura atunci când vor intra în horă. Bărbații, tineri și bătrâni, îmbrăcați în costume moderne, „de firmă”, au cam renunțat la ținuturile tradiționale confecționați din stofă groasă, cu turul pantalonilor aproape de genunchi, mulați pe picior, cămășile albe frumos brodate și ilicul din catifea lung până spre pulpa piciorului, brâul și ciucurii roșii sau negri, opincile...Doar copiii din formațiile artistice ale satului mai amintesc de tradiția vestimentară bărbătească, dar și muzeul ce, alături de biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil”, sunt mândria cernenilor ce merită menționată.

A devenit o tradiție, ca o delegație a Asociației Scriitorilor Aegyssus Tulcea, să participe la aceste manifestări anuale la invitația organizatorilor. Așa s-a întâmplat și anul acesta și au răspuns cu drag invitației d-nii Mircea Marcel Petcu - președintele asociației, Nicolae Rădulescu-istoric, scriitor, Constantin Bejenaru-Beco - poet și Tănase Carașca - poet.

Manifestările au fost judicios organizate și conduse de primarul comunei, d-l Neculai Mușat (nota bene!), sprijinit de d-na Dumitra Petrică (cu multe plusuri peste nota maximă!), bibliotecara comunei și sufletul mișcării cultural artistice, ea însăși fiind o remarcabilă scriitoare, precum și de consilierii locali prof. Geceanu Stelian, ing. Giaca Ion, Tanur Hristu, Tudorel Staicu și Stoli Hristu. Sala Consiliului Local al Primăriei Cerna a devenit neîncăpătoare ca urmare a fluxului continuu ce se revârșea de peste tot cu oameni de toate vârstele, femei, bărbați, tineri, copii, localnici, invitați, familii întregi, toți cu zâmbetul pe buze, marcați de sărbătoarea lor și dornici să participe la ceea ce urma să se întâmple și toți primiți în acel local cu simbolurile naționale, pâinea și sarea.

Sărbătoarea a fost deschisă de primarul Neculai Mușat care, așa cum îi stă bine unei gazde primitoare, a urat celor prezenți cuvinte de bun venit și urări de bine participanților, după care a făcut o scurtă trecere în revistă a realizărilor din ultimul an, implicând în aceasta în primul rând factorul uman. În aceeași sală a urmat întâlnirea „Fiilor satului”...Câte nume importante, câți oameni plecați din mijlocul acestor săteni harnici și mândri de sorgintea lor...Neuitând de unde au plecat, întorși printre ai lor, le citeai în ochi nemărginită bucurie a revederii, satisfacția de a se afla printre prietenii de joacă ai anilor fragezi, dragostea pașilor călcați acum cu pantofi, pe micile urme imaginare lăsate în praful ulițelor de opincuțele, galoșii sau tenișii copilăriei de demult. Nu puțini au fost cei în ochii cărora am văzut mărgăritarul strălucitor și jucăuș al lacrimilor bucuroase ale amintirilor pline de farmec și tinerețe, crezută cândva fără bătrânețe...

(continuare în pag. 15)

Ce cuvinte pline de înțelepciune, câtă căldură și dragoste s-au revărsat din cuvintele doamnelor Nehoianu Magdalena, Vasile Eugenia, Nicoleta Țopan...Ce impact, cât patriotism local, câtă înțelepciune și maturitate au avut bucuria să constate cei prezenți în cuvântul poetului Dumitru Cerna, plecat din mijlocul sătenilor cu mulți ani în urmă și stabilit pe meleaguri ardelenne, la Cluj-Napoca...

Au avut intervenții invitații: Trifon Belacurencu (senator), Horia Teodorescu (deputat), Octavian Motoc (consilier județean), Constantin Popescu (președintele comunității aromâne din jud.Tulcea) Mircea Marcel Petcu (președintele asociației scriitorilor Aegyssus Tulcea), Constantin Bejenaru-Beco (poet, ce a donat bibliotecii comunale câteva cărți cu autograf), d-na Socobeanu Iordana (președinta fundației de turism Parcul Național "Munții Măcinului"), Elena Nurciu (Biblioteca Județeană Tulcea) ș.a. Elogiile și aprecierile ce au reieșit din cele cuvântate de invitați, au fost unanim pozitive, pentru faptul că această sărbătoare anuală de la începutul lunii septembrie completează tradiția bogată și originală a locurilor și oamenilor ce le populează și le țin vii pentru generațiile următoare.

Programul a continuat cu o întâlnire la biblioteca din localitate, unde o altă fiică a satului, d-na Florica Veleşcu, acum profesor de fizică la un liceu din Onești, a lansat volumul de proză „Amintiri în singurătate”, cu o frumoasă prezentare realizată cu dragoste cerneană, dar și profesionalism scriitoricesc de d-na bibliotecar Dumitra Petrică. Dumitru Cerna, poetul - continuator al celui dintâi Cerna, Panait, a făcut o scurtă incursiune în timp și a amintit că tradiția scriitoricească a localității este vie și are o perpetuare ce dă cernenilor pe lângă o notă de mândrie și o obligație, aceea a continuității. Primul poet al Cernei și cel mai cunoscut până acum, Panait Cerna, apoi Ion Staicu, Dumitru Cerna, Dumitra Petrică, iată, acum Florica Veleşcu și cine știe câți și când vor apărea în anii ce urmează pentru crearea unui spirit care să devină o ștafetă...sunt idei ce au dat o notă de încredere celor prezenți.

Nu pot încheia acest paragraf fără a insera un citat de început al cărții ce vine în întâmpinarea cititorului fervent sau întâmplător: „Cartea este darul meu pentru familie și prieteni”(din capitolul „Argument”), d-na Florica Veleşcu dăruind Bibliotecii comunale Cerna, Bibliotecii județene Tulcea și Asociației Scriitorilor din Tulcea câte un exemplar din două cărți scrise de domnia sa.

Și ca totul să se încheie aici cu bine, în holul primăriei și acela al Căminului Cultural a fost organizată o „Expoziție gastronomică” bogată în produse tradiționale preparate de priceputele mâini trudite ale gospodinelor satului pe care nu le întrece nimeni la gătitul sarmalelor, fripturilor, peștelui, al plăcintelor și cocăturilor de tot neamul, prăjituri, cafele, struguri de sezon, fructe și altele, care numai gândind la ele simți poftă greu de stăpânit. Și toate acestea spre consumul celor prezenți, cu autoservire...

A urmat o deplasare la Casa Memorială „Panait Cerna”, unde, în fața statuii, operă a sculptorului Ion Duman, a avut loc o slujbă de pomenire a poetului în

prezența strănepotei acestuia, d-na Rusu. În liniște a fost vizitat muzeul, un reper de mândrie pentru oamenii comunei care au pus umărul la dotarea lui, exact cu ceea ce era necesar, adică, specificul unei gospodării cernene de la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, așa cum era și cum trebuie să rămână în conștiința și cunoștința vizitatorilor ce calcă pragul acestui monument de cultură românească. După vizitarea muzeului, în sala ce odată a fost camera de oaspeți a casei familiei poetului, acum amenajată ca fiind o sală de conferințe ad-hoc, cu lavițe lungi acoperite cu preșuri țesute manual, vizitatorii au fost plăcut impresionați de primirea făcută de d-na Luliana Titov(cercetător la Muzeul de Artă Populară Tulcea) care a vorbit despre muzeul în care ne aflăm, iar în partea a doua a prezentat volumul apărut la editura Karograf în 2010, „**Panait Cerna în document - membru marcant al Societății Avântul**”, aparținând prof. Mihai Milian. Apoi, autorul a prezentat cartea pe capitole, bucurându-se de un real interes din partea asistenței. A urmat un interesant film documentar despre Cerna și locuitorii ei, despre trecut, prezent și proiecte de viitor.

De la Casa Memorială, ca nota acordată organizatorilor „Zilelor Cernei” să fie apreciată cu prisosință, toți participanții au fost invitați la un prânz sărbătoreț de unde nu au lipsit un păhărel de țuică de cazan, binecuvântata ciorbă de pește dobrogeană (cine o fi adus apa din Dunăre?), cârnăciorii dobrogeni, dar și un pahar de vin alb, bun, făcut din strugurii culeși din roditoarele vii cultivate de cerneni pe dealurile ce înconjoară satul.

De aici, cu promisiuni și speranțe de noi participări, invitații s-au despărțit de gazdele lor primitoare cu speranțe vii că vor putea reveni cu drag la această sărbătoare ce tinde să devină, un eveniment ce trebuie cinstit și întâmpinat cu brațele pline de flori și bucate de toți cei legați de aceste meleaguri de vis, deoarece este un bilanț din ce în ce mai bogat ce trebuie prezentat cetățenilor interesați ai acestei țări.

Cerna...Cerna...Câte poezii, câte rânduri au fost scrise despre, sau cu gândul la tine...Câtă dragoste, bucurie și tradiție izvorăsc din sufletul oamenilor tăi harnici și iubitori de frumos... Comună a acestor săteni mândri, fii binecuvântată și iubită de toți cei ce-ți trec pragul, de toți cei ce-ți întind sau le întinzi o mână prietenească. În prag de toamnă, noi cei ce te-am cunoscut și ți-am simțit mângâierea prietenească, îți dorim „**LA MULȚI ANI!**”

Victor CILINCĂ

*„Ș-aveam vreo șaișpe anișoorii
Ș-aveam ș-o creștere aleasăă
Ș-aveam și păr la subțiori
Și eram foarte rușinoasăă...”
Dintr-un cântic de mahala*

Lupta cu îngerul

Jenică își retrase, prudent, mâna. De pe scaunul vecin, domnișoara Georgeta îl țistui furioasă: ea venise **să vadă film!** Lui Jenică nu i se mai întâmplase “în veci” un lucru ca acesta: să fie refuzat în timpul filmului, el, Jan, cuceritorul liceencelor de mahala!...

La șaptesprezece ani, atunci când nu ai nici măcar o cămăruță a ta, când încă mai cerșești “bătrânilor” câte un leu de buzunar, un sărut în timpul filmului - care de aia-i făcut, pentru atacuri mișelești pe întuneric și cedări speriate, dar curioase - un sărut este deci un lucru foarte-foarte important și întotdeauna singurul lucru **special** care se poate petrece în taina filmului, între doi tineri de mahala, într-un cinematograf de mahala... Jan se considera destul de **gentleman** ca să nu mai insiste, după ce “ea fusese atâta de fraieră ca să **rateze!**” El ar fi abordat, totuși, un aer jignit-disprețuitor, însă Geta era “un lucru foarte altfel”: era mai mare decât el (mai “bătrână”) și îmbrăcată “bine”... Nici nu știa el cât de scump și cu cât gust se îmbrăca domnișoara Georgeta! Jan se resemnă deci cu faptul aproape incredibil că două vietăți atât de diferite, cum erau ei doi, stăteau acum împreună, așa că urmări în continuare povestea plictisitoare de pe ecran, în care, ca să poată trăi mai departe, un om sărac tocmai fura o bicicletă, după ce alt om sărac îi furase și lui indispensabila bicicletă...

La nouă era de mult întuneric. Pașii lor clipeau prin bălțile străzilor desfundate. Geta îl lăsă să o țină de mână, fără să se înfioare, dar și fără să se opună. Jenică își trase discret nasul, apoi reuși să evite să fie stropit de o mașină - una dintre puținele mașini în oraș în acel an - și încercă să-și dea seama, fără să se oprească, la lumina unui bec galben, chior, dacă stropii nu-i murdăriseră totuși cumva tergalul pantalonilor “buni”. Getei nu-i păsa însă de stropi, de mașini, de lumina chioară. Își balansa doar geanta, ca o elevă în drum spre casă, visătoare.

Ajunseseră. “Misiunea” lui avea să sfârșească aici... Pe drum, el nu încercase să o sărute, din mândrie bărbătească, însă acum, în zona aceasta brusc luminată de două becuri de neon, nu mai avu nici curajul s-o facă, cu disperare, în ultima clipă. Ce mai, ratase momentul! Să se repeadă și s-o sărute brutal, ca și cum ar mușca-o, apoi să dispară victorios în noapte, fără să se uite înapoi,

ca “un tip adevărat”! Geta însă i-o luă înainte și îl apucă acum, ea!, de mână. Se simțea foarte singură în noaptea aceea romantică, alături de puilul proaspăt de bărbat...

- V-aș mai putea întâlni? Adică... tu... Geta...

- Mă conduci sus, porunci ea, fără să observe că “tipul adevărat” roșise. Era poate o întrebare, poate o poruncă. Jenel, normal, se supuse. Era pentru prima dată “în viața lui” când o femeie/ o fată îl invita pur și simplu, **ea** adică (!), acasă. Și încă la o oră nepotrivită. Putea spera că locuia singură? Gândul că vor fi numai ei doi îl ameți de dorință, dar îl și sperie puțin... Era prima dată când...

Dar dacă dincolo de ușă va descoperi doi părinți cu priviri tăioase? Ori poate un bărbat... Adică un... frate? Un...

Pașii lor târzii răsunară ca niște explozii pe scara blocului, bine luminată aici, în acest cartier “bun”. Și poate că nimeni nu spiona, tăcut, de după ușile severe, din lemn.

Jan nu mai văzuse niciodată un bloc adevărat pe dinăuntru. Mai erau două cămine de nefamiliști în oraș, ceva nou despre care se vorbea, cu invidie, ca despre cea de-a opta și respectiv cea de-a noua minune a lumii. Acolo aveau apă la robinet în fiecare cameră! Ba, mai mult: aveau câte un closet **la fiecare etaj în parte!**

Ea descuie. Era amețitor: la cinema, unde începeau întotdeauna idilele, fiecare din părți, EA și EL, știa că vine pentru primul sărut, “de deschidere”! La cinema puteai cel mult să faci câteva mici porcării, unii dintre cei mari o făceau la filmele cu eroi activiști și cu soldați sovietici care împingeau de unul singur, cu bicepșii lor internaționaliști, garnituri întregi de trenuri cu muniții. Acolo, mai ales la scenele de noapte de pe ecran, cu complicitatea celorlalți liceeni pofțicioși care se prefăceau interesați de ecran, te puteai săruta până la refuz, te puteai pipăi, explora, dar nu puteai face TOTUL! Acum, aici, la Geta acasă, poate că nimeni nu-i va împiedica. Băiatul spera să se descurce, așa cum se lăudase, mințind de atâtea ori, în fața colegilor mai mici de școală. În fond, **o făcuseră** atâtea înaintea lui...

Holul era copleșitor. Jenică nu mai văzuse niciodată ceva mai frumos, nici la film. Întâi crezuse că aceasta era toată casa: o încăpere mare, cu mochetă groasă (și nu covorul persan ros, protejat de covorașe din iută sau chiar cu ziare, comoară cu care se lăudau vecinii lui mai avuți!), aplicele gălbui, străine, care aruncau o lumină caldă, oglinda groasă, venețiană, care arunca ape subtile pe pereți, totul era **altceva!** Jan nu știa dacă trebuie să se descalțe aici; încercase să o facă încă de la intrarea în bloc, dar Geta îl oprise. Cum ea își scoase acum, fără să spună nimic, cizmulițele din piele moale, albă, băiatul se grăbi să facă același lucru cu pantofii lui cu lustrul pătat în câteva locuri de noroiul rece de afară. Ciorapul drept nu știa că are să fie vizionat și se arătă lumii cârpit cu ață deschisă la culoare! Geta nu vedea însă amănunte, ea era ca într-un fel de transă...

(continuare în pag. 17)

- Stai pe ceva, îi spuse fata. Pe ce naiba să stea? Ca să nu strice pacea fotoliului adânc, așa cum erau și cele în care dormitau conții bătrâni și capitaliști din filme, Jenică ar fi preferat să șadă mai degrabă direct pe jos! Văzuse de altfel chestia asta într-un film italian: eroul principal, un june neconformist, nu se sfia să se întindă leneș pe covorul moale, pentru a o trage apoi lângă el pe frumoasa eroină. Pentru ca s-o sărute! Și **atât!** Sau... numai atât arătase filmul, cenzurat la scenele prea fierbinți de foarfeca operatorului, pe care-l bănuiam cu toții păstrătorul unor secrete de celuloid unice... Geta îl împinse ușor pe fotoliu, lăsându-se și ea în cel de-al doilea. Stătură așa câteva clipe, ea cu ochii închiși iar el ca o fecioară, cu genunchii strânși, cu pumnii strânși, cu unghiile în carne, cu răsuflarea întretăiată. Ea se ridică ușor, dar numai ca să ia din barul de alături o sticlă cu pereți groși, de coniac franțuzesc. Puse și două pahare pe măsuta joasă dintre ei.

- Toamnă, ce te uiți! **Tu ești bărbatul!**, îi spuse. Jan primi mai întâi în nări parfumul băuturii aceleia cu totul străine, apoi, când ea își înmuie ușor buzele în pahar, el își simți urechile vuind.

- Câți ani ai? Jan nu se aștepta, tocmai acum, când totul mergea bine, la o întrebare ca aceasta.

- Douăzeci și patru, minți el.

- Minți, zâmbi ea. Mâna domnișoarei Georgeta căută, cu un ușor tremur, fruntea liceanului. Poate camaraderește. Apoi, prin ceața acelei penumbre gălbui, mâna alunecă, mângâind gâtul. Prietenos, poate doar camaraderește... Jan nu-și putu reține un suspin, atunci când își aplecă fruntea, ca un tăuraș neînvățat încă să lupte, ca să-i țină în captivitate mâna parfumată, degetele calde și moi, strecurate între gâtul lui și cămașa albastră de școală. Cu o apăsare poate chiar camaraderească... Dacă n-ar fi fost în casa unei **doamne**, Jan ar fi știut, poate, ce era de făcut mai departe. Așa, când ea își retrase, încet, mâna, el îi urmă credincios degetele, ca un câine mirosul stăpânului. Își cufundă astfel fața în puloverul de lână, prin grosimea căruia se putea imagina ceva cald și gingaș și prin care se putea auzi inima batând. Sau poate era numai sângele lui, pulsând în tâmplele înfierbântate...

Ea nu-l mai respinse acum. Se lăsă chiar ușor pe spate, în adâncimea de neimaginat a fotoliului, iar el alunecă deasupra, cu ochii închiși, ținându-și încă echilibrul, instabil, într-o mână și în degetele de la picioare. El răsturnă cu pulpana hainei paharul, dar ea nu se supără, nici măcar nu deschise ochii. Nu-i prea păsa...

O lacrimă umezi colțul ochilor ei închiși și mâna lui stângă căută în zadar aripa îngerului, prinsă gingaș în balamaua umărului drept. El își coborî atunci, fără să știe ce face, mâna lui dreaptă spre genunchiul ei stâng. Și ea nu-l îndepărtă nici măcar acum, deși la cinema îl respinsese, enervată, pentru mult, mult mai puțin.

Prin pereții camerei veni de undeva sunetul exact al unei pendule. "Vai ce târziu e", murmură ea. "Hai, du-te și te spală." Apoi, pentru că el se crispă, ca lovit de săgeată în zbor, adăugă: "Am să te aștept..." Jan se ridică de pe puloverul viu al femeii și se îndreptă ascultător spre direcția în care bănuia că poate fi spălătorul. "Te vreau proaspăt" - îl încurajă ea din urmă.

Jan nimeri mai întâi în bucătărie. Putu vedea cu

uimire un aragaz adevărat. Cu două ochiuri! Ei aveau acasă doar o sobă cu lemne, două lămpi de gătit cu gaz și un primus cu spirit rămas din ultimul război. Nu mai zăbovi să se uite, ieși închizând atent ușa în urma lui. Deschise, la rând, o altă ușă. Neonul luminează aici, fără prea multă simpatie, câteva mii de volume care nu stârniră neapărat admirația elevului, care citise pe blat din Blaga, fără să înțeleagă mai nimic. Nu suna ritmat, ca un imn, ca un marș, ca... la Beniuc!... Oricum, Jenică mai văzuse el ceva cărți **la viața lui**, de pildă la biblioteca orașenească, unde erau, tot așa, mii de volume care te făceau să te simți stingher, ca la ora de dirigenție. Jan stinse repede lumina, ieșind și de aici. Un lucru uitat pe spătarul unui scaun îl făcuse să tresară: "șarpele" unei cravate desfăcute, abandonată, leneș, fără rușine. Cine era însă el, Jan, ca **să vadă**, încă de acum, din prima zi a legăturii lor? Se depărtă, cu o excitație nouă pe creier, cu un sâmbure de gelozie. Nu se gândise, **înainte**, că i-ar putea păsa. Casa aceasta copleșitoare îi dăduse asigurări că Geta nu poate fi decât o doamnă în toată puterea cuvântului. Nu, mai bine era **să nu vadă!**

Deci, așa era viața într-un bloc: fără pământ bătătorit pe jos în odăi, fără găini scormonitoare care să pătrundă mereu în verandă, fără veșnicul scheunat al câinilor în noapte, fără salcâmiu cu frunză amară, fără fantomele care foșnesc în pod în nopțile cu vânt, fără ciubărul cu apă de ploaie care - spun babele - face fața femeii ca piersica...

Deschise o ușă cu geam brumat. Explozia luminii pe faianța pereților îl orbi pe băiat. Jan nu se gândise până acum la faptul că va avea într-o zi șansa să vadă cu ochii lui o baie la bloc. Și, mai ales, nu-și imaginase că experiența ar putea să-l marcheze mai mult decât dacă, prin absurd, ar spune la radio că omul a pus piciorul pe Lună, să vadă cum e... Doar și ei aveau acasă, singurii de pe stradă, o albie enormă din tablă galvanizată, unde încălzeau vara, la soare, apa pentru spălat. Vara îți dădea mâna să te lăfăi în apă! Dar o cadă strălucitoare, de bloc era pe lângă umila albie - fie ea și mare! - ca o cupă de șampanie pe lângă o cinzeacă ciobită... Și Jan VIZITĂ, minute în șir, această încăpere de neimaginat cu o minte de adolescent normal al vremurilor acestea de cuceriri științifice, moderne, de victorii ale "omului nou"...

Pereții de exemplu, păreau făcuți din plăci de lapte. Îți venea pur și simplu să îi lingi! Ca și cada, smălțuită într-o culoare deschisă. O oglindă enormă răsfrângea lumina becului de o sută (!) de wați în toate părțile Lumii. Deasupra chiuvetei din faianță albă, foarte multe sticlute colorate; desigur, majoritatea având legătură cu cele ce se petreceau în această împărăție nebănuită de trecătorul care călca noroiul prin fața blocului. Mai văzu un aparat de ras (!?) rusesc, un model special, pastă de dinți pe care scria frumos, într-o limbă străină, creme care mai și miroseau a parfum, esențe de parfum bulgărești, săpunuri grecești, multe, de parcă Geta avea câte un săpun pentru fiecare deget în parte.

(continuare în pag. 18)

Jan se spăla acasă cu tradiționalul săpun "Cheia", cu margini pătrate, zgrunțuroase. Sau chiar cu săpun de rufe, făcut din grăsimea porcilor tăiați de Ignat. Și acest lucru i se păruse până acum ceva normal. În cadă, două robinete nichelate - și nu unul, cum ar fi fost normal! Unul avea buton albastru - și văzu că pe acolo curge apă. Altul avea buton roșu. Și văzu că și pe acolo curge apă. Acasă, Jan încălzea iarna apă pentru spălat, într-o oală de doi litri. Și aburii nu miroseau frumos acasă!

Parcă s-ar fi spălat în apa în care fierbeau rufe! În bucătărie, unde se îmbăiau iarna, era al dracului de frig! Și nici un buton roșu nu era acolo ca să arate pe unde curge apa fierbinte. O altă piesă a "mobilierului" îi atrase atenția. Nefiind băiat prost, pricepu imediat că scaunul de faianță strălucitoare, cu "blatul" spart, în aceeași nuanță de alb cu pereții, ținea locul încăperii aceleia din fundul curții lor, în care putea intra o singură persoană. Și în care podeaua de lemn șubredă avea o gaură tăiată, fără nici un pic de respect pentru romantism, chiar în formă de... inimă! Jan se așeză, îmbrăcat, pe tronul de porțelan, să încerce din plin noua senzație. Mușchii îi erau crispați de teamă că se va prăbuși sub el postamentul acela, desigur, fragil și scump. Apoi, lăsă apa să curgă. Scoase un ciorap și pipăi cu vârful piciorului. Apa, la început călduță, aproape îi opări degetele. Descoperi însă că poate obține o combinație de fierbinte cu rece, nemaipomenită! Pielea lui nu mai simțise vreodată așa ceva! Cum nivelul apei crescuse rapid, hotărî să se dezbrace complet. Păstră numai chiloții de sport, cu care intră în cadă. Hainele și le păturise pe un scaun. Ciorapul cârpit îl ascunsese, pentru orice eventualitate, sub sacoul urât, indigo. Dacă ea îl trimisese la baie, ca o mamă intransigentă, nu era cazul să se prefacă numai că se spală: astea erau mofturi copilărești! Spera numai să nu intre peste el; îi spusese clar că "îl așteaptă"... Alungă gândul, concentrat asupra MARELUI EVENIMENT: se va întâmpla, curând, un lucru extraordinar, pe care-l va putea povesti săptămâni întregi băieților. De data aceasta, SE VA ÎNTÂMPLA "pe bune"! Apa îi strânse mijlocul, tăindu-l în două: o parte îmbrățișată cu căldură, o parte așteptând încă, nerăbdătoare, mângâierea fierbinte, ca de femeie. Jan pipăi, închizând ochii, săpunul roz, parfumat: era oval, nu avea obișnuitele margini pătrătoase. Dar în sticla aia ce era? Mai văzuse odată săpunadă, dar lichidul din sticlă, deși mirosea cam la fel, era ca zahărul tos. Sarea de baie parfumă apa și atât, fără spumă. "S-a zaharisit!", căută Jan explicația. Ar trebui să-i spună Getei să arunce sticla. Mirosea, totuși, frumos, dar... un bărbat nu trebuie să aibă bucurie la parfumuri, ca muierile. Așa, ca în cărțile cu eroi revoluționari, un bărbat trebuia să adie a sudoare. Ca un constructor. Sau ca un pirat. Așa se călește oțelul! O altă sticlă umplu cada cu spumă, mai mult decât se merita. Nu i se mai întâmplase, dar văzuse într-un film...

- Jan! Silueta fetei apăru pe sticla brumată a ușii. Așa cum iarna, când geamurile sunt învelite în flori de gheață, umbrele lumii de afară trebuie ghicite. Jenică articulă ceva, strângând genunchii la gură și acoperindu-se, pudic, cu clăbuc. Deși, la o adică, băiatul nu era chiar gol, cum îl făcuse mă-sa, ci-și păstrase, pentru siguranță, chiloții pe el...

"Nu, nu te grăbi, te aștept", îl liniști ea. Și umbra Getei îl părăsi. Jan se destinse. Trebuia totuși să se grăbească! Băiatul scoase un picior din apă, dar îl ascunse iarăși la loc. Afară, "clima" părea ceva mai rece. Mai bălăci o dată apa cu piciorul. Senzația era nouă, unică. I-ar fi plăcut să sară în cadă. Jan nu știa să înoate, nu intrase niciodată într-o apă, deși orașul lor era la Dunăre! Acum... era prima dată!

Jan se gândi că mai avusese destule prietene și i-ar fi plăcut să le umilească lăfăindu-se în fața lor într-o astfel de baie. "Spălăcioasele", cum erau ele poreclite, își spălau totuși părul doar la lună și se dădeau mult cu parfum pe deasupra hainelor... Un recipient verde, dintr-un material plastic frumos colorat (și nu din sticlă!) alunecă de pe marginea căzii și porni să navigheze spre pieptul stâncos al lui Jan, care ieșea abrupt din apa înspumată. Ca Gibraltarul! Jan scoase un genunchi din abisuri: uite, o stâncă! "Corabia" se lovi fără zgomot. Făcu și valuri lungi. Cu o tragică bolboroseală, "Titanicul" se duse la fund, lăsând pe malurile de faianță o sută de văduve neconsolate și o dără tristă de săpun lichid. Îi paru rău de ispravă. Fără efort, Jan salvă echipajul și scurse apa din interiorul sticlei. Cu buretele moale șterse stropii verzi de pe faianță. Buretele de la școală nu era așa moale... Jan rămase apoi cu ochii la soarele tropical desenat de puterea celor o sută de wați. Închise ochii, sprijinit cu ceafa de marginea căzii. Era fericit...

La un moment dat, se trezi. Visase că alunecă într-o mare de gheață, undeva la Pol. Apa din cadă se răcise. Afară era noapte. Sau din nou zi? Cât timp dormise, fără ca Geta să-i întreprună visul? Geta... leși gol, sub lumina ca de reflector (așa i se părea), care-l făcea să se simtă supravegheat și să-i fie rușine. Se șterse cu un prosop mare, din care se putea face un palton gros. Să îmbrace halatul ei sau... pe celălalt, bărbătesc? Poate, mai întâi, trebuia să-și pună hainele lui, de școală. Haine aspre, peste chiloții de sport uzi încă. În lumina crudă observă pete de noroi pe pantaloni. Încercă să le șteargă. Ceasul de mână, un **Wostok** rusesc de care era mândru, arăta aproape miezul nopții. Stătuse chiar atât de mult în apă? "Bătrânu" luase cu siguranță, furios, cheia de la locul știut! Jan va trebui să sară gardul, iar mâine iar îi vor face "muzică"! Jan spălă cada și ieși din baie în vârfurile picioarelor.

Geta dormea în fotoliul ei adânc. Capul i se sprijinea dulce pe un braț. Era frumoasă și nimic parcă nu o apăra. Jan îi sărută, sfielnic, mâna, dar ea tot nu se trezi. Era și foarte târziu... Peste câteva clipe, pendula ascunsă în perete va bate miezul nopții și trăsura se va transforma din nou în dovleac iar vizitiul, în șoarece...

Fusese totuși o seară de pomină. Despre care se poate povesti. În mai multe feluri... Din doi pași ușori, Jan ajunsese la ușă. Se mai întoarse o dată ca să stingă lumina mică, apoi pași, bărbătește, în de afară.

Melania Cuc**Autoportretul perfect**

Și o ceașcă de ceai chinezesc.
 Stop cadru fără egal
 Printre
 Liniile frânte din șale
 Pe un ecran uriaș.
 Și vremea-i albastră,
 Și nisipul e verde
 Scaieții dau floare,
 Sămânța germinează
 Pe buzele mele mușcate
 De sare .
 Sunt un om liber!
 Strig mut.
 În căușul de palmă
 Mă ascund ca o pâine
 Neagră, sațioasă,
 Fără idealuri.

Dumnezeul meu

Este prizonierul perfect
 Din împărăția zăpezii.
 Singurul fără de pată,
 Căutător de aur
 Și vânător de reni din proțelanuri...
 El
 Mă așteaptă cu lampa pe masă
 Și cărțile de joc,
 În avanpostul pavat
 Cu pașii copilului care am fost.
 Un loc de rezervă perfect
 Locul de unde Paradisul
 Se vede cu portocali înfloriți
 Și penele păsării de cenușă
 Încă arâzând.

Înfloresc iriși minerali

În scobitura tălpii
 De femeie cu ciorapul rupt
 Și motiv floral cusut
 Direct
 Pe piciorul distanței
 Dintre o rugăciune și
 Chipul meu
 Zăvorât în fotografia de familie.
 Trăiesc ca un orb,
 În sipetul meu
 Cu cărți interzise
 Și purpura curge regește
 Peste fila în care
 Dețin un rol anonim.
 În camera magică-i
 Noapte din lumânări
 Ce-și picură firmitura
 Peste cearceaful
 Fără culoare,
 Fără dimensiune.

Sunt la liman

Mă scald
 Într-o lacră de sare
 Fără să știu că am scăpat
 Pentru ziua de azi
 De-nserare...
 Fac pași în pași
 Prin nămeții de petale
 Și
 Cuvintele nerostite
 Prind floare de vin
 În locul lor
 Din dicționare.
 Bula de frică se sparge
 Și eu iubesc nebunește
 Zidul
 Care mă strânge-ntre șale.
 Altă iederă fumegă verde
 În spațiul
 De unde tobele nu se mai aud
 Decât așa,
 Ca un țipăt de sâmbure germinând
 În pântecul piersicii.

Deodată

M-am hotărât!
 Semnez pactul cu paznicul
 Celulei în care
 Șobolanii
 Macină piatra de var.
 Locul meu preferat este în picioare
 La galerie,
 Unde
 Studentii fluiere dirijorul
 Pe straportină.
 Bat ritumu-n picioare
 Și golul în aer.
 Dincolo de cortina
 Îmbâcsită cu milă creștină
 Iapa albă paște miriștea
 Poveștii reciclate
 Din cioburile lentilelor de contact.

Urcă în aceeași spirală

Aburul și spaima mea
 De lupoaică
 Împușcată cu glonț de argint
 În cerul de gură.
 Prada e albă și
 Stacojie-i jiletca vânătorului
 Cu arma la ochi
 În amurgul cu fum de mirodenii
 Ce umple cuibul
 Din care
 Puiul Măiestrei
 Îmi cântă
 Ca un flașnetar
 Prizonier de război.

Costina Alina Bocăneală

Fereastră...

*„Cine nu s-a oprit la malul Dunării?
Toate limbile pământului au sunat aici”
Mihail Sadoveanu*

„Toți pasagerii sunt rugați să se pregătească pentru debarcare!”. O voce înfundată răsună prin toate cabinetele și oameni grăbiți pășeau agale pe holuri părăsind cămăruțele mici ce păstrau încă parfumul nisipului. Zeci de siluete traversau acum haotic peronul Gării Fluviale. Oriunde întorceam ochii zăream sărutări, îmbrățișări, degete încleștate sub cupola unei fericiri exacerbate... veselie și lumină. Căci era într-adevăr o zi călduroasă aceea, o zi ce avea să mă schimbe total. Mi-am așezat cu grijă pălăria pe cap și mi-am ridicat servieta, în care zăceau vrăfuite cărțile fără de care nu obișnuiam să pornesc la drum. Acolo îmi ascunsesem nelămuririle, ce inevitabil mă aduseseră aici, în acest oraș înconjurat de ape. Nu mai vizitasem vreodată un port dunărean. Am citit însă mult despre istoria și geografia acestei arii și calculele mele mi-au indicat că doar aici aș putea afla deslușirea misterului ce-mi arde ființa de mai bine de un deceniu... Nu știam atunci, în ziua aceea, ce descoperire eram pe cale să realizez... și nici nu mă preocupasem prea mult de repercusiunile acțiunilor mele atât asupra sufletului meu, cât și poate asupra noastră, a tuturor...

*Galați, 19 Martie 1920
J.J.”*

Puse scrisoarea înapoi în plic, fără să conștientizeze că degetele sale împătureaua migălos hârtia veche de aproape un secol, și privirea sa continuă să fixeze un punct în spațiu... acolo părea să se răsfrângă întregul infinit căci sute de gânduri se aruncau asupra sa neconținut, fără să-i ofere posibilitatea de a potoli aprehensiunea ce-i îmbrățișase trupul. De unde venise scrisoarea? Cine era autorul și mai presus de orice, de ce era datată scrisoarea în secolul trecut? Toate aceste întrebări retorice, ce se repetau la nesfârșit de câteva ore îi obosiseră și mintea și trupul. Se ridică atunci nervos de pe canapea și porni pe străzi, hoinărind fără un scop anume.

Afară mirosea a vară târzie. Deși soarele ardea orbitor, vântul se plimba prin pletele sale negre, oferindu-i străluciri albastre. Era un tânăr chipeș și cu gesturi rafinate. Dacă în părul său părea că se adunase furia involburată a Mării Negre, în ochii de un albastru aproape ivoriu se zăreau speranțele reprimite și o blândețe ascunsă cu grijă. Chipul palid reflecta doar deznădejdea, căci destinul se pare că-l trădase și-i arătase prea repede rațiunea sa de a trăi. Poate de aceea renunțase atât de devreme la pasiuni și vise. Și de ce n-ar fi făcut-o? Nu-și putea aminti portretul părinților și singurele rude pe care le mai avea l-au părăsit într-un oraș necunoscut încă... Absorbit de propriile mistuiri ontice, înainta mereu temător, mereu așteptând ca cineva sau ceva să-l trezească din reverie și să-i ofere o punte de trecere către o altă lume.

- Gabriel! Hei... se auzi deodată o voce ascuțită, iar ecoul ei se perpetuă incandescent pe marginile timpanului său. Chipul ei îi încălzi privirea și pentru o

clipă simți că întreg contingentul se disipase în privirea, în gesturile și ființa ei. *Ce faci? Haidem pân'la Dunăre!*

Tânărul consimți aprobător din cap și coborâră amândoi scările de piatră. Nu se țineau de mână, nu se priveau și nu-și vorbeau. Și totuși îi lega ceva mai presus de cuvinte sau gânduri...poate era tăcerea... sau poate sentimentul... S-au așezat pe pământ, unul lângă altul, chiar pe mal, lângă apă... fiecare val le atingea călcâiele, fiecare fior le zgâria pielea și salcia își plimba subtil frunzele deasupra creștetelor lor, parcă binecuvântându-i.

Cu un surâs pierdut în colțul buzelor, Gabriel o privi și simți unirea ce se stabilea între ei, în acele clipe, sub catapeteasma naturii. O iubea! Știa asta, deși nu i-o mărturisise niciodată. O vedea ca pe o nimfă a apelor, o zână ce se înalță pe crestele valurilor și apoi se pierde în zarea mărilor. Așa o visa, așa o purta în gând și suflet. Un chip veșnic tânăr, încadrat de buclele acaju, luminate de cristale sărate, cu ochi negri înflăcărați și farmece de sirenă. Și așa-și promise să o păstreze pe vecie, ca un reflex al dragostei ce o purta de mic copil pentru Lumea Apelor. Îi zâmbi apoi cu o tristețe de nepătruns... de ce s-o chinuie cu dragostea lui? Oricum nu-i poate oferi nimic mai mult decât simpla lui prezență, căci destinul nu i-a oferit nicicând vreo fărâma de afecțiune. Doar oferindu-i șansa de a trăi într-un oraș înconjurat de ape și prezența amenințată de trecerea inexorabilă a timpului, a unei astfel de ființe „marine” - căci da, el o privea ca pe o perla dăruită de mări - hazardul nu-i putea schimba perspectiva asupra vieții. Legat mereu de trecut, prins în mrejele neantului își amintea în orice clipă de banală bucurie de pierderea părinților lui, în dimineața aceea de duminică, o dată cu scufundarea vaporului cu care se întorceau acasă. ACASĂ - nici măcar nu-și mai amintește sensul acestui cuvânt, de parcă s-ar fi pierdut în neant, alături de sufletul uman. Pierdut în negura propriei ființe, își luă rămas-bun și se întoarse în locul pe care acum îl numea astfel generic, deși simțea că nesfârșita suferință îl agață iar în brațele sale. Pe masă însă, zăcea prăfuită, o nouă scrisoare, îngălbenită de anii efemerii.

*

„Am început astăzi primele cercetări. Cartea pe care am descoperit-o la Biblioteca Centrală și am furișat-o sub haină s-a dovedit a fi o adevărată comoară. Prezentarea culturii daco-geților este excepțională, alături de cultele religioase, tradițiile și obiceiurile. Însă noțiunile de mitologie danubiană sunt surprinzătoare căci nu fac decât să ateste cercetările mele. Pesemne că am avut dreptate în ceea ce-i privește pe Zalmoxis și al său munte sacru Kogaion. Misterele bătrânului fluviu rămân însă multe și vaste, dar sunt sigur că sub vălul apei înnegrite se găsesc cele mai profunde cunoștințe. Aici voi găsi răspunsul! Trebuie doar să mai cercetez puțin. Trebuie să fiu sigur. Acest fapt ar putea schimba istoria și cursul timpului. Și cine știe câte alte mistere nerezolvate mă așteaptă. Un singur lucru e cert. Mă aflu în locul

(continuare în pag. 21)

potrivit. Veche cetate portuară, tu ascunzi mai mult decât mintea umană poate cuprinde cu privirea ori gândul. Un vis și-o realitate în același timp!

21 Martie 1920
J.J.”

*

Alături de plic, se afla o hartă veche, împăturită și roasă pe la colțuri de trecerea anilor, ce arăta cursul Dunării. Din cunoștințele sale, Gabriel își dădu seama că bătrânul plasa Kogaiononul, lăcașul vechilor daci, undeva în zona Porților de Fier, la intrarea fluviului pe teritoriul patriei. Își aminti că citise despre zeii geto-dacilor, căci subiectul l-a preocupat o perioadă îndelungată de timp. Descendenții acestui mare zeu al Daciei, au continuat să conducă o viață cumpătată, lipsită de păcat însă o dată cu pășirea spre Thanatos al ultimului *Decheneu* a pierit și codul strămoșilor. Își amintea că mai citise undeva despre o veche civilizație care se prăbuși sub valurile apelor o dată cu trădarea unui supus al regelui. Dar nu luă în seamă toate aceste gânduri ce-l încântau. Se gândi că sunt doar legende și rituri străvechi, precum paparudele sau caloianul. Nimic altceva, decât imagini cu parfum arhaic ale unei civilizații înghițite de marele Cronos, nimic altceva decât principii și dorințe sfâșiate... la fel ca ale sale... preschimbate în pulbere de nemilosul Timp....

*

* *

Timp de câteva zile, nu mai primi nici o scrisoare. Evenimentele din viața sa păreau a reintra pe poteca normalității. Aruncă scrierile într-un sertar și continuă să se comporte ca și cum totul ar fi fost doar o plăsmuire a imaginației sale, doar un îndemn către farmecul misterului. Totuși, în fiecare seară îi revenea în minte dorința aprigă a „bătrânului” - căci așa îl poreclise - și parcă putea simți aceeași forță interioară și aceeași sete de cunoaștere pe care expeditorul o ilustra prin cuvintele sale.

Dimineața următoare, însă, pe marginea ferestrei găsi iar o scrisoare prăfuită. De data aceasta simți emoții cuprinzătoare. Oare a descoperit bătrânul ceea ce căuta? Este chiar atât de importantă descoperirea lui, încât va schimba cursul istoriei?

Cu degetele tremurându-i, deschise plicul arămiu și scoase o nouă filă de jurnal, pe care cu respirația din ce în ce mai gravă, începu să citească cu glas tare.

„Tind să cred că am avut dreptate. Sub bolțile acestui oraș zace o cetate veche de mii de ani. Am coborât aseară la o plimbare scurtă sub clar de lună... pot revizualiza grandoarea unei astfel de nopți. Luna mare se apleca sub greutatea plumburie, și pe marginile sale se scurgea roșeața unor gânduri străine, ce se mpletea cu întunecimea nopții. Pășeam gânditor pe malul Dunării, când deodată auzii un glas... pe fundalul tăcerii grave, acea voce dulceagă aproape șoptită încerca să mă ademenească: <Uhrām vostiv mijmhreev jugaaart hresi vius mistrendum> ce în limba noastră, după cum am descoperit mai târziu într-o carte, însemna <Vraja apei te cheamă la ea. Vino, lasă-te purtat!>.

Am zărit apoi un chip livid, cu ochi sticloși de gheață și plete negre ca ale abanosului, în care străluceau cioburi de lapis-lazulli. Pe marginea pieptului se formau solzi argintii ce coborau încet într-o coadă lungă, iluminată ușor de razele slabe ale lunii. Pe același ton al vocii îmi povesti de Regatul de sub Ape, de castele, bogății și creaturi subacvatice. Deși grăia în altă limbă, necunoscută lumii noastre, o înțelegeam perfect. Dar nu mă puteam lăsa ademenit! Cu toate regretele i-am zâmbit și mi-am acoperit privirea. Am auzit un strigăt înveninat în urma-mi și în timp ce alergam simțeam că-mi voi pierde cât de curând inima. Ajuns în camera Hotelului, am început să-mi notez întâmplarea și să caut informații despre o Atlantidă pierdută în apele Dunării, un Oraș pierdut între ape. Și totuși nimic din tot ceea ce văzusem nu părea a fi real... În limpezimea de după furtună, mărturisec neputința de a-mi aduna gândurile? Și dacă toată întâmplarea e doar o fantasmă?

27 Martie 1920
J.J. “

Neliniștea și în același timp bucuria îi oferită tânărului o senzație bizară. Și dacă nu va mai primi nicicând o scrisoare de la „bătrân”? Dacă totul se termină aici și acum? Dacă nu va descoperi niciodată adevărul despre Orașul dintre Ape? Aceste întrebări îl amețeau și-i dădeau forță și curaj. Va descoperi chiar el adevărul! Era decis. Aruncă într-un rucsac un caiet de schițe, scrisorile bătrânului și ceva de mâncare și porni pe Faleză. Știa un loc unde se afla o barcă părăsită, de altfel încă în stare destul de bună. Ajuns acolo se pregăti să pornească într-o călătorie care spera să-i ofere ineditul.

Își ridică încet privirea spre cer. Niciodată asfințitul nu-i păruse mai frumos ca acum. Sărutul dintre noapte și zi se pierdea într-o perpetuă îngemănarea cu mișcarea sincopată a valurilor, cu umbrele vapoarelor și întunecimea norilor. Gri, violet și sideral, într-o îmbrățișare ce părea că oprește clepsidra timpului... atunci îi reveni în gând chipul tinerei fete. Aimée... Poate că nu o va mai revedea vreodată... poate că nu va mai apuca să-i sărute buzele de foc, să-i arate adevăratele lui sentimente... Cine poate ști ce i-a rezervat soarta... și nu i-a spus nici măcar o dată că o iubește... Cumva simțea un soi de remușcare, dar închizând pentru o clipă ochii își aminti de dorințele „bătrânului”, față de care nici el nu-și dădu seama cât de mult se atașase. Nici nu realizase cât de multă nevoie avea de prezența acestui domn străin, ajuns în oraș cu aproape un veac în urmă, pentru a realiza că de fapt destinul îi oferea posibilitatea de a descoperi ceva nou.

Urcat în barcă începu să plutească încet pe valurile ușoare... Era ora 20:00. În gând putea auzi muzica Orologiului Central, difuzată în atmosferă pe aripile vântului ce mirosea a început de toamnă...

Barca pe valuri plutește ușor,
Dar cine îngână un cântec de dor?
Oh, nu, nu e vântul, nici Dunărea nu-i...
E doar lopătarul și cântecul lui...

Și cât de bine i se potriveau aceste versuri... Din cer curgeau lacrimi sărate, împletindu-se în cercuri

(continuare în pag. 22)

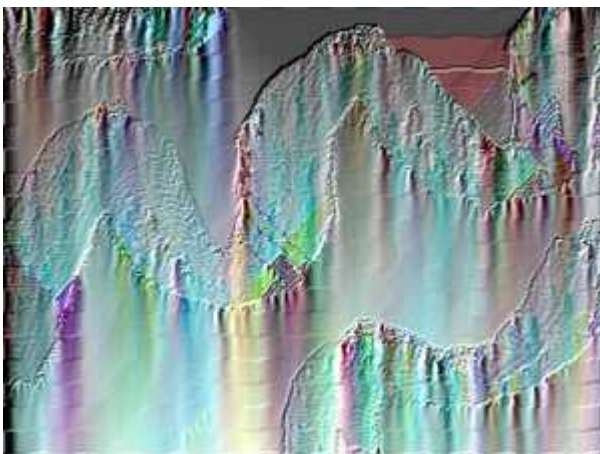
albe pe suprafața apei. Tânărul scoase din geantă scrisorile „bătrânului” și le mai citi o dată. Atunci, din ultimul plic se rostogoliră câteva schițe ale bătrânului...

Desenele îi generară tânărului o frică nebănuită. Dacă aceste ființe misterioase, magice, într-adevăr existau? Dacă totul era un adevăr imposibil de demonstrat? Și dacă nimic din ce spera nu se petrecea? Atunci s-ar fi întors rănit, în mediocritatea lumii sale? Ar fi renunțat la căutări? La vise? La speranțe? Era pentru prima dată când își impregnase energia în ceva în care credea cu adevărat? N-ar fi fost păcat să se termine...?!

Începuse să plouă demult. Noaptea se așternuse grea și întunecoasă. Ochii lui Gabriel, înrămați de gene mari și negre, păreau că sunt copleșiți de negrul atotcuprinzător. De nicăieri se auzeau glasuri șoptite. Pluteau către auzul băiatului în tandem cu mișcările valurilor. Totul părea desprins dintr-un tablou al lui Sabin Bălașa, și ființe mirifice începuseră să-și ridice privirea de sub ape. Un chip de sirenă se arătă lângă barca lui Gabriel. Tresărirea lui îi sperie pe amândoi. Privirea ei de foc îl ameți, și totuși chipul ei îi părea atât de cunoscut. Sirena se apropie încet și obraji ei umezi aproape se atingeau de chipul lui. Cu degete lungi și firave îl mângâie pe creștet și apoi cu o putere nebănuită îl trase în adâncuri.

Încercă să strige după ajutor, să se agațe de suprafața sticloasă a Dunării, dar totul părea imposibil. Sirena îl apucase de braț și înainta brutal către adâncuri. Deodată se opriră. Gabriel nici nu-și dădu seama cum de reușise să respire până atunci. Probabil că se afla încă sub influența oniricului. Privind în jurul său înțelesese scrisorile Bătrânului. Aici se ascundeau vestigiile vechilor temple și aici trăiau urmașii celor ce pieriseră o dată cu prăbușirea Kogaiononului. Ființe misterioase, ființe bizare își perindau trupurile lungi și șerpuitoare printre ierburi subacvatice și pietre. În fața sa se ridica o oglindă subacvatică a orașului Galați, cu străzi principale și o alee cu tei, cu monumente arhitectonice și statui... Galați - orașul dintre ape... Un cântec vechi, într-o limbă arhaică îi îngâna urechile...

Uhram vostiv mijmhreev jugaaartt hresi vius mistrendum. Oh, muzică dulceagă. O binecuvântare pentru simțurile omenești. Părea atât de cunoscut...

desen de Carmen Racoviță

Atunci își amintise de ultima scrisoare: *Vraja apei te cheamă la ea. Vino, lasă-te purtat!* Panica se năpusti asupra băiatului. Nimic nu mai părea feeric, ci totul căpăta nuanțe demonice, fețele nimfelor schimonosindu-se sub puterea purtată de frică. Întorcându-și capul zări regulile Orașului Interzis: *Ceea ce apa vrea, apa va avea!*

Gabriel reuși să înoate până la marginea bărcii sale, unde lipsit de puteri, așteptă ca valurile să-l poarte până la mal. Pășind pe pământ, deschise ochii și zări chipul blând și angelic al ființei pe care o iubea cu tot sufletul. Acum își amintea unde-l mai văzuse...

Tânăra fată îi apucă obraji între palme și într-un sărut se contopiră toate visele, toate gândurile, toate dorințele lor. Ea îl apucă de braț și el se simți neputincios, lăsându-se purtat în mrejele ei: *Vino, îi șopti apa te cheamă la ea!*

„Seara trecută am revăzut chipul sirenei. Dar nu mai era singură. Orașul de sub ape își cerea ofranda, metamorfozată în ochii de un albastru ivoriu al unui tânăr. Ea-l apucă de braț și el rămase neputincios. În fața necunoscutului, tânărul mai privi o dată răsăritul, ca și cum ar fi vrut să-l păstreze tatuat pe corne. Știa că nu mai avea să-l vadă vreodată... Și mai cred că știa că se îndreaptă către tărâmurile necunoscute, către un oraș veșnic supus apelor... Bătrânul Danu-bius mai câștigă un suflet și Dunărea rămâne mereu clasică, eternă...”

30 martie 1920 / 30 august 2011
J.J.”

Lucrare câștigătoare a Marelui Premiu la Concursul de creație literară pentru elevi “Scriitori de ieri, de azi și de mâine”, ediția a III-a a Târgului de Carte “Axis Libri”, Galați, iunie, 2011.

desen de Carmen Racoviță

Camelia CONSTANTIN

STRADA VISELOR

Călător pe Strada Viselor, pașii tăi răsună în liniștea nopții. Atmosfera e stranie. Ți place să te plimbi singur, învăluit de TAINA lunii înșelătoare. Te afli în dreptul casei. Felinarul luminează roșiatic zidurile reci. Clinchetul clopoțelului răsună în noapte. Ți-a deschis în straie colorate strident, asortate cu machiajul gros. A întins mana, îți atinge obrazul! ISPITA. Ți-a dat târcoale mereu, încearcă să te prindă în mreje cu fantezii meșteșugite. Nerușinată și îndrăzneată își dă mâna cu TRĂDAREA. Amândouă își oferă farmecele, te înconjoară cu PASIUNE.

Triumghiul amorului bizar. Sunt hotărâte să întunece rațiunea. Să fure sufletul. SENZUALITATEA strecoară priviri galeșe, arde retina. Flăcări fierbinți cuprind trupul istovit de nesomn. Sora lor DESFRÂNAREA picură în ureche propuneri promiscue și tentante! Te înconjoară cu voci dulci, dansează lasciv pentru tine. Aproape goale te mângăie dornice în ritmul muzicii languroase!

Urci scările printre ele. Un fior rece te cuprinde. FEMEIA în straie cernite îți taie calea. Îi cauți privirea. În locul ochilor, două orificii negre încearcă să-ți absoarbă ENERGIA. Simți că VIAȚA se scurge ca un firicel de apă.

O ocolești și se spulberă în fumul înecăcios al nopții. Spiritul casei îți scoate în cale INTRIGA și INVIDIA. Aliatele fidele își înșinuează formele darnice. Le-ai ignorat, dar te doare RĂUTATEA lor. SUFERINȚA a străpuns pieptul. Ai închis ochii. Te-ai rugat. Urcând scările hotărât, nu privești în urmă. Ușa e zăvorâtă. Nu răspunde nimeni când strigi. Inșiști! O dată... de două ori

Liniste. Apeși mânerul și intri. Camera e goală. Prin fereastra deschisă se vede cerul. Târziu, ai zărit-o într-un colț pe EA. Tremură chircită, plângând. SUFERINȚA o chinuie și râde fără MILĂ. Supărat, ai îndepărtat-o și te așezi alături.

S-a retras lipsită de ÎNCREDERE. Mângâi tâmpla diafană, șoptești cuvinte calde. Suspinele s-au domolit ca prin FARMEC. Îmbrățișarea ta este o invitație la dans.

EA a inspirat GÂNDUL! S-a infiltrat în IMAGINAȚIE. Cucerit de SINCERITATE, sărutul s-a născut firesc. Ți-a înălțat SPIRITUL și doar atunci i-ai cunoscut numele... IUBIRE.

TRUPUL ESTE TEMPLUL SUFLETULUI

Învelișul materiei ocrotește lumina spiritului și libertatea nevăzută a gândului. Cinstește-ți corpul! Purifică-l cu energia vitală a apei, cu puterea divină a minții celeste! Nu-l intoxica! Nu-l pedepsi cu chinuri și otrăvuri! Cinstește-l ca pe un dar de la Dumnezeu, un oaspete drag al inimii tale! În el sălăsluiește magistrala invenție a Creatorului. Existența ta terestră luminoasă și curată.

Păstrează-ți locuința spălată de relele vremurilor și spiritul va fii vântul ce poartă energiile și elementele cunoașterii nemărginite.

Deschide ușa musafirului gingaș ce-ți calcă pragul. Oferă-i focul vindecător al iubirii tale! Locul tău în regatul mamei Terra! Ea este elementul de bază al sănătății tale. Pământul pulsează de viață. Ființele, plantele îi fertilizează Grădina. Lacrima de pe obrazul tău este stropul de rouă, precum zbatearea de geană e tremurul frunzei în vânt.

Natura e vracul vieții, comuniunea omului cu mediul înconjurător. Îngerii ascultă arcușul vrăjit al viorii timpului. Tu doar încerci să ajungi la perfecțiunea lui.

Tunetul urii întunericului și poftii de putere îți dă târcoale. Nu le permite să-ți distrugă templul sfânt! Nu-l vei putea reconstrui.

Urmează raza jucăușă a soarelui, căldura, duioșia și pasiunea lui eruptivă! El îți alimentează iubirea fierbinte a stelei ce te călăuzește. Stă la fereastra dinspre oceanul anilor tăi, îmbogățind mediul în care trăiești.

Împletește-ți INIMA-TRUPUL-SPIRITUL-GÂNDUL, cele patru elemente ale vieții! Nu lăsa umbrele nocive să-ți distrugă armonia!

lubește, simte, crează, pășește hotărât dar valsează elegant pe cărările destinului! Inventează zone ce șerpuiesc subtil, alei cu surprize pentru vizitatorii ce-ți calcă pragul. Antrenează-i să asculte ritmurile inimii și muzicii tale, nu-i lăsa să rătăcească în labirintul deșertăciunilor! Invită-i în camera magiei, fii prestidigitatorul spectacolului ce bucură ochii, învelișul material... TU.

Aripa conștiinței spirituale, mângâierea ce alintă polurile trupului. Nu pierde artificiile din minunăția curcubeului. Toate sunt daruri ce ți-au fost oferite de inteligența supremă.

Caută, cere, dorește, simte, suferă, atinge!

Pătrunde în povestea sorții ce ți-a fost scrisă. Nu uita să urci la altarul piramidei, a fost construită special pentru tine! A răsărit din patima dorinței, dorului de necunoscut și dăruire a celui ce a avut încredere când ți-a încredințat misiunea! Trebuie să ajungi pe piscurile cele mai înalte!

Fii steaua începutului și drumul spre nemurire! Speranța este covorul de iarbă al pașilor tăi. Oferă-i respect și afecțiune! Te va răsplăti mai mult decât aștepti. Pătrunde curajos în subteranele minții, tu ai puterea! Așa ai fost investit. Fă o reverență aristocratică în fața vieții! Cinstește-ți menirea! Invit-o în castelul viselor și aspirațiilor trecute în manuscrisul destinului. Negociază-ți planurile, nu ceda în fața ingraturii, răutății și slăbiciunii!

Ești sacrificiul din imensitatea timpului, din acest motiv ți se cuvine respect. Trebuie să apreciezi că fiecare dimineată în care te trezești și ești viu, este o minune. Fiece clipă e un dar! NU UITA!

Dedic acest eseu, tatălui meu, care a suferit în închisorile comuniste. Mulțumesc celui ce m-a inspirat să scriu, d-lui MJ.

Dan Ion SANDA

Farsa școlii

Mai nou s-a readus în vogă vechea forma SAM, care ar putea foarte just să însemne - Să Amânăm Munca.

E fără nici un dubiu că s-a cam uitat de noțiunea de eficiență a procesului de școlarizare, că îi țin pe tineri în școli până la 30 ani, fiindcă mai nou au re-inventat vânzarea condiționată, cum era pe timpul împușcatului când luai un kilogram de măsline și îți băgau pe gât și un pachet de creveți vietnamezi.

Se oferă acum la pachet, facultate și masterat, să sară sârmanii părinți cu banul încă ceva ani. Scot șomeri cu hârtii de așa zisă înaltă calificare. Acum, pe toți îi "bagă calculatorul" să îi facem "artiști în meserie", la SAM - Școală de arte și meserii, învățământ așa-zis vocațional, care dintr-un deșănțat exces de zel, de fapt, este în final tot liceu, printr-o prelungire de un an, de clasa a 13-a. Și nu e destul răul că toți cei ce au absolvit liceul sunt momiți spre facultăți, evideent cu... taxă, ci laolaltă cu aceștia și cei ce absolvesc SAM țintesc tot acolo, că așa e moda.

Precum SAM, se mai vehicula o noțiune care nu s-a pus în operă: de a se deplasa accentul de pe instrucție pe educație, însă a venit revoluția și românul a căpătat libertatea de a arăta că are multe idei, dar care îi vin în cascadă unele peste altele, și pe care nu vrea cu nici un chip să le ducă la capăt, că e excitat permanent de altele noi - adică de a da cu bâta în baltă ca să contemple noi și noi inele ale lui Huygens.

Tot deplasând accentul, chiar putem vorbi de un "accent deplasat"... sau chiar accente de conspirație, că le amână cu ani buni confruntarea cu munca.

La "Să Amânăm Munca" nu mai e ca la bătrâna profesională să învețe clar și ca lumea o meserie, ci acum li se dă, chipurile, educație la greu, conform, vai, unei "curricule generoase". Mai bine zis le flutură... căci babă frumoasă și cal bătrân în bustru nu se poate - adică unui elev slab, o sarcină școlară dificilă îi înlătură motivația, definitiv. Cu o naivitate cutremurătoare, tuturor codașilor din generală, care au ales disprețul față de învățare și pe care îi obosește lectura, încercăm să le predăm contra naturii lor încă 5 ani *arta în meserie*... inițiindu-i și zăpăcindu-i cu încrengături abracadabrante, celenterate fisticii, fuziunea și fisiunea nucleară, senzaționalele proprietăți ale gazelor inerte, clasificări sofisticate ale roboticii, procese de fabricație holonice, bionice ce sună a ficțiune, viețile sfinților și despre vrednicia conducătorilor morți, savuroasele limite de șiruri... derivatele îmbietoare și integrate, și alte asemenea, care or fi având rolul de a-l face, conform numelui școlii, implicat "artist" în meserie, deși mulți ajung ori bodyguardzi, ori termopaniști, ori studenți, ori căpșunari, și nimic altceva.

Ce să mai vorbim de Luceafăul vibrant, biografia lui Cioran, operele bizare ale lui Eliade. Se pare că toate îi sunt absolut necesare... unuia ce se va numi *artist în meserie*... deși va lucra la șaibă în hală la rând cu toată muncitorimea de cârcă.

Ce știm noi, dascălii... nouă doar ne pare că politica aceasta de schimbare perpetuă a schimbării e confuză și incoerentă, și suntem chiar penibili că îi răbdăm zadarnic în școli, până ce încep de-njură, de-și bagă bărbătește și până le crește mustața, și până li se îngroașă glasul, și până încep să facă riduri de expresie, până se fac cât ușa, ca și rugbiștii. A dispărut din școală acea atmosferă de străduință *obligatorie* când se luau măsuri vexatorii împotriva elevilor.

A crescut presiunea tot pe noi, profesorii, căci trebuie să-i înduplecăm pe elevi să fie atenți folosind "strategii didactice moderne" ca să le stimulăm atenția și efortul volitiv.

Elevul modern nu voiește să mai fie atent la oră. Elevul modern nu se mai simte dominat de personalitatea profesorului, ci profesorul de cea a elevului. Dacă noi abordăm un ton poruncitor, nu îl mai impresionează pe elev, ci, dimpotrivă, îl demobilizează... și suntem acuzați de eșec școlar și că nu avem înzestrarea necesară și nici chemare... pentru o așa profesie delicată...

Trebuie acum să ținem lecții atractive, funky... să ne împrietenim la cataramă cu elevii. Ca să s(t)imulăm atenția la oră trebuie uneori să facem ca bipăitorul de la Supermarket... să le trimitem bezele de la catedră... și să le gustăm poznele, să le dăm buzz-uri pe mess, ca să le amintim că au de învățat, să știm ce e aia Avatar și să uploadăm filmulețe cum fac și ei. Trebuie să scriem io cu "y" să nu cădem de încuiați și de fosile vii. Trebuie să experimentăm penibilul fiindcă a intrat în aceeași matcă cu normalul.

Suntem zăpăciți de cap deoarece negativul a devenit pozitiv și pozitivul perimat. Și, tu, ca om singur, ce te lupți și tu cu viața, nici nu știi ce să mai zici... căci mai au și elevii dreptate, fiindcă sunt aiuriți cu materii fără credibilitate și fără reflecție în practică și, de exemplu, dorind să se mute de la o școală la alta, în virtutea "dreptului la mobilitate școlară", nu îi refuzăm dar suntem puși în situația hazlie de a da cu ei diferențe uneori și la 23 materii, numite acum module, și inventate de creierele luminate ale României, și în goana după elevi, le dictăm chiar noi ce să scrie, și de ridicolul situației ajung să realizeze chiar ei că "școala asta e și ea făcută să fie".

Profesorul nu mai e considerat un "aristocrat", nici la clasă, nici pe holuri. Ne strecurăm printre ei în recreație, așa în cristiane ca pe pârtia de schi. Băieții își îmbrățișează gagicile, ridicându-le de la sol, iar ele sar încolăcindu-și picioarele pe talia lor, apoi le rotesc în plan orizontal, ca la gimnastică sportivă; și la un capucino stau masați în grupuri compacte în mijlocul trotuarului, și noi ne lovim de trupurile lor solide ca de copaci, și rico-

(continuare în pag. 25)

șăm înapoi, și nu aud să se dea la o parte de parcă ar fi fost crescuți la surzi.

La (h)oră e veselie ca pe vremuri când se bătea pământul cu opinca în scârțâit de țiteră dar suntem înarmați cu răbdare, că altfel am muri. Îi răbdăm cum umblă brambura-năuci prin curtea școlii, cu țepi în cap și turul blugilor atârând, fumând ca turcii, cu telefonul pe ureche, mereu în preajma chioșcului, cu foamea'n glandă și ceața-n stomac.

Fetele nu mai poartă tricoul aproape de gât, ci sunt decoltate, minijupate, fardate, au unghii false de formă pătrată, cu floricele și stelute, sau manichiură făcută de ele însele cu cerculețe de dantelă încorporate în lac, și au cripeuri și extensii de păr, șiii fumează foarte tacticos ținând țigarea tocmai între vârful degetelor, deelicat. Toți elevii au glasul gros de la tabagism de zici că au tuse măgărească sau răpciugă-n nară. Unii chiar au ochii sticloși de la joint, și chiar dacă știm despre "apucăturile" lor, e trendul să nu îi privim cumva cu subînțeles că s-ar simți discriminați, deși în ce scot pe gură găsești cuvinte legate de erotism și, mai ales, de organul copulator. Și-au format o lume a lor, paralelă cu a noastră. Una grosolană.

Îi rabdă și părinții, că ei mai au speranță la noi, profesorii, și se lasă la concepția celor de sus, puși să hotărască. Ei tot speră că îi ținem noi din scurt, însă noi nu facem față, căci s-a întins pecinginea prostelii din om în om sistematic și perfid precum metastaza ce trece de la un ganglion la altul. În câte să te împarți ca profesor, și ce cantitate de energie ți-ar trebui ca să pătrunzi și să combați lumea fiecăruia din ei? Cum să stopezi fascinația purtării urâte ce îi înrăiește și îi ofensează împotriva noastră, a profesorilor, mereu mai intens, an de an?! Zicem și noi ca Moțoc: Sunt proști, dar mulți! Au gândire de preșcolar, timp liber de rrom nomad amprentat în Italia, dar îndrăzneală de om în toată firea.

Ne "mulțumim" cu injurii aruncate peste umăr și cu clipuri postate pe petube.ro, și că încă nu ne îmbrâncesc, sau că nu ne plesnesc peste față. Drepturile de care se bucură i-au zăpăcit, că sunt sub protecția societății, conform noi(dioate)lor legi, de parcă ar fi monumente ale naturii, flori de colț, sau capre negre, în timp ce în cazul nostru, dacă avem obiceiul a cârți când i-am vedea că se comportă urât, sentimentul de securitate near scădea la ieșirea din clădirea școlii sau la lăsarea seriei.

Nu e indicat să îi presăm cu "morală" închipuindu-ne că le oferim o șansă că ei nu o vor, nici să le batem obrazul și nici măcar să îi privim cu dispreț sau ură, căci înseamnă că nu îi înțelegem, deci ne recunoaștem a fi comuniști... antediluvieni încuiați, jumătate îngropați. Părinții și-i lasă de izbeliște, de zici că i-au făcut doar pentru a încasa alocația de pe urma lor...

Absolvesc într-o veselie fiii acestor părinți chinuți, înglodați în nevoi nu doar SAM-ul (și, mai nou, liceul generalizat) ci la cu taxă și facultăți cu denumiri pompoase, până a-și fi definit măcar discernământul gestionării acestei veselii de *homo ludus*. Nici nu au cum să-și definească acest discernământ deoarece, în numele libertății, au avut alternative, și nu le-a impus nimeni să ia treaba-n serios. Ei de mici au sfidat școala, iar ea continuă să îi tolereze. S-a format o majoritate confortabilă de proști în cadrul căreia toți, datorită

sentimentului de apartenență la grup, se simt în siguranță: "- Domnule elev, nu știi absolut nimic! - Și ce? - Arătați-mi mie unul care știi!". Dacă faci crize, rîd toți atât de copios, încât cedezi și le spui franș în față *că sunt atât de proști încât nici nu mai au complexe de inferioritate*, și iarăși rîd. Dar nu te poți pune cu ei, elevi sau părinți, și nicidecum cu stăpânirea, care pare că îi cocoloșește, și nici cu directivele din UE, de parcă ar vrea să ne prostească țară, încât să ne azvârle jos de pe harta lumii.

Șefii călătoresc, ridică și ei mâna în Parlamentul Europei și au viziune, au chiar și viziuni... ca și percepții imaginare ale unor lucruri ireale și și le aplică pe noi.

Îi răbdăm deci, pe elevi, până la bacalaureat, și apoi imediat îi vedem cum îngroașă cohortele de studenți. S-a ajuns la un caraghioslâc: numărul de locuri la facultăți depășește numărul de absolvenți, în condițiile în care învățământul profesional nu există pe organigramă, ci spre vârful acestei "organigrame de evoluție școlară" sunt doar două căsuțe: liceu, rută directă, și SAM, rută progresivă, și de aici săgețile ajung la căsuța *facultate*, apoi *masterat*, *doctorat*, *post doctorat*, și în acest fel au devenit deja un popor de studenți, masteranzi, și doctoranzi.

Deoarece vrem nu vrem, trăim în capitalism și toate merg pe (bătaie de) joc, vrem nu vrem, sunt foarte mulți care vor să se pricopsească cu orice chip și, fiind dotați cu abilități să scoată bani și din piatră seacă, exploatează acest *segment de piață* foarte profitabil - și-au făcut dâșii facultăți în loc de buticuri sau IMM-uri și, care mai de care, ademenesc tineri care nu au nici în clin nici în mână cu școala și nicio treabă cu învățătura, dar ei hulpavi își vând "produsul" la preț de dumping și îi ispitesc cu preț bun și se prevalează *ipocriții de dumnealor de ideea că fiecare tânăr are dreptul la educație, și s-a ajuns ca tupeul și diplomele să înlocuiească cunoașterea obținută prin trudă*.

Sloganul este: titrează-te române!

Completarea: pe bani, nu pe efort susținut și merit!

Nu își plătesc taxele, ci compensează financiar. Locului unde studentul întinde banul scump câștigat cu trudă de sârmanii lui parinți, nu i se mai spune *casierie*, căci ar suna prea arhaic, lipsit de subtilitate... ci i s-a ticluit o denumire plină de distincție: "*Birou de compensare financiară*".

Acum și-au ridicat clădiri moderne cu banii din taxe, dar în anii trecuți veneau profesorii universitari fomiști fără mustrări de conștiință, pe la clasele terminale, și împărțeau prospecte alb-negru cu "oferta educațională", mai exact, lista de prețuri, si cu imagini cosmetizate în foto shop ale sediilor-clădiri, ce dacă nu ar fi fost date cu terasit pe fațade ai fi zis că sunt case memoriale cu cercevele prost încheiate de la anii ce le-au degradat, cu stucaturi de pe timpuri, cu șobolani sub dușumele, și miros de lemn mâncat de cari. Însăși firma te ducea cu gândul la improvizatie și provizorat, căci o aveau pe bannere din polivinil. Acum și-au făcut cheag, și umplu pereții școlilor cu afișe scumpe, cerate, ful caler, de zici că e

(continuare în pag. 27)

Petre RĂU

Verde vale de rai

*„... Verde vale de rai
Ce frumoasă erai
Numai tu mă știi
Numai ea”.*

Am scris cândva un poem, pe care l-am botezat „Vale de rai”, în care dorul meu după locurile de baștină - adevărate minuni ale lumii pentru ochii mei și pentru memoria mea veșnică - tresaltă neconținut. Cei ce cunosc aceste locuri nu pot să nu admită neasemuita lor frumusețe.

Oricât de mult îi iubesc pe Noica și pe unii dintre discipolii săi, nu pot să fiu de acord cu afirmația lor cum că numai poporul român deține un cuvânt atât de plin de voluptate și de profunzime precum acela de *dor*. După inima mea, dorul se manifestă la fel oriunde în lume, chiar dacă alții îl numesc nostalgie (cuvântul nostalgie nu prea este utilizat în limba română, tocmai pentru că există un atât de puternic înlocuitor - era să zic, echivalent - acela de *dor*), alean, melancolie sau altcumva. Cine n-a iubit niciodată un suflet sau un lucru dincolo de granițele absurde ale teritoriilor nu poate înțelege ușor cât de vast și de universal poate fi dorul, oriunde s-ar afla el. De altfel, nu admit nici că oamenii nu și-au găsit cuvinte potrivite pentru a-și exprima simțirile lor lăuntrice.

Mi-e dor. Dorul în mine se revarsă în hohote. E ca un plâns pe dinăuntru. Corpul mi se realcătuiește din fiecare picătură de dor care se strecoară prin spații ciudate, vibrând îndelung. Sunt picături reunite și multiplicare, care cresc înăuntru, se îngrămădesc și dau năvală ca un torent în vreme de furtună și, regăsindu-mă ca pe un vad fără fund, îmi explodează în rafale în inimă.

Pe vremuri, în valea mea de rai soarele îmi trimitea vara săgețile de foc și scutura peste mine praful său de aur divin. Numai la soarele acela îmi imaginam că se pot coace grânele. Căldura lui îmi părea o vie binecuvântare, chiar și atunci când așteptam cu nerăbdare mișcarea răcoroasă a frunzelor în bătaia vântului. Numai datorită lui simțeam vadul plin de flori, ierburi sălbatice de tot felul și arbuști încărcăți cu strălucire și culoare, urmam și pătrundeam cărările ascunse ale luminii străbătând gândurile și iluziile copilăriei, surprindeam mingea de aur cum mi se strecura în palme și mireasma adevăratului paradis. Aproape era pădurea, era râpa cea întunecată, seacă atunci când nu ploua multă vreme.

Dacă abia auzisem despre locuri rupte de civilizație, îmi imaginam că acesta era unul dintre ele. Un peisaj fascinant, așa cum îmi imaginam eu teritoriile virgine, pentru că dâmburile acelea pline de verdeață crudă erau înțesate de mături nemiloase, pentru că îți puteai imagina cu inima strânsă tot felul de animale

sălbatice prin preajmă, păsări ale căror înfățișări le descopeream pentru prima dată acolo, pentru că prin acele tufișuri părea că se găsesc ruine ale unor bizare lumi dispărute, care însă mi se arătau doar mie...

Ascuns printre liane sălbatice care coborau pe pereții abrupti de argilă umedă, din hăuri se scurgea firul de apă pe care mult mai la vale puteai să-l descoperi și să-l ații pentru a-ți adăpa animalele. Din maluri însă țâșneau izvoare subțiri, niciodată n-am știut dacă erau foarte multe sau doar unul singur șerpuind prin rupturile de luturi clisoase.

În pofida unei lumi misterioase a găzelor, liniștea stătea mereu sub semnul nemișcării. O liniște pentru care eram tentat să-mi țin și răsuflarea pentru a nu o tulbura.

În pofida sălbăticiiei lui, locul acela era plin de blândețe și liniște și-mi aducea numai alinare. Adesea, în mijlocul lui, îl simțeam mai aproape pe Dumnezeu. Nu a fost rugăciune glăsuită în gândul meu de copil, care să nu mi se fi împlinit. Nu a fost durere copilărească pe care am simțit-o atunci, care să nu-mi fi fost potolită. Senzația mea era că, în acea vale, Dumnezeu a îngrămădit fără noimă aproape toate darurile cu care, de fapt, era înzestrată natura. În fața acestor minuni, n-am știut niciodată să-mi astâmpăr mirarea. *“N-ai jindui după un strop de rai / De n-ai purta un strop de iad în tine”*, spune Radu Gyr într-un frumos poem al său, numit *“Cântec deplin”*. Eu însă, sunt nevoit să mă opun acestei păreri, pentru că, trăind la doi pași de acest colț de rai, nu încetam deloc să mă minunez.

“Ce miros de pelin / Într-un spațiu divin / Un noptatic suspin / Cuprindea”.

Peisaj mirific. Păsări și iepuri traversau calea la intrare în valea mea de rai. O privesc de vis, un hău imens care îți înfiora inima. O liniște deplină, doar ciripit de păsări și foșnet de frunze, atât se auzea în valea mea de rai. Când se aduna în aer mult abur, era semn că se vor dezlănțui fulgerele însoțite de ploaie îmbelșugată. La fel și azi în sufletul meu, când se adună acest dor, aproape că se dezlănțuie tânguirea și suspinul. Dar dorul meu e mângâiere, nu e un chin.

Așa cum ar spune Noica, cuvântul dor “are o splendidă suveranitate în el, dar e un cuvânt al inimii numai, și nu al gândului, după cum e un cuvânt al visului, și nu întotdeauna al faptei”. Tot Noica ne mai spune că dorul „a plecat de la durere și a scos tot ce putea din transfigurarea ei; dar nu a trecut de spirit, a rămas prins de suflet”. Aici filosoful meu iubit face o mică confuzie, intuind că *dor* s-ar trage de la etimonul latinesc *dolor* care înseamnă durere, ceea ce nu este întocmai adevărat, chiar dacă în limba română *dor* poate însemna uneori și durere. Din cauza unor prejudecăți care au fost răspândite fără temei, cuvântul *dor* s-ar părea că nu poate fi definit, și pe deasupra este aproape intraductibil în alte limbi. Dar, repet, asta se întâmplă doar din cauza unor

(continuare în pag. 27)

(urmare din pag. 26)

prejudecăți. În realitate lucrurile nu stau deloc așa.

Ar fi ca și cum am crede că, în afară de noi, românii, toate celelalte ființe umane de pe pământ nu ar iubi, nu ar suferi, nu ar trăi aceleași sentimente ca și noi.

Mereu dorul se leagă de ceva drag. Nu se va născoci niciodată un cântar pentru a măsura dorul. Intensa duioșie cuprinsă în dor, atracția și magnetismul care se manifestă prin el au darul de a sparge în bună măsură atmosfera de gheață a singurătății. Durerea trăită prin dor e una a absenței.

Uneori mă gândesc că dorul meu indescriptibil nu e altceva decât o himeră a minții mele. El se ivește pe neașteptate, vine năprasnic și fierbinte. Uneori îmi dă impresia că mă pot sfârși sub forța lui. Dar atunci când simt că-mi populează singurătatea, mă abandonez copleșit în brațele lui, într-un blând sentiment de sufocare și de tandră vlăguire.

Dorul este starea în care nu ești complet. Iar omul aproape toată viața este incomplet, permanent îi lipsește ceva. De aceea, îmbrățișarea omului cu dorul pare iminentă. Omul parcurge distanța dintre el și dor ca pe un drum interior către adâncimea propriei ființe.

Dorul meu se manifestă ca o petală care se leagănă în dans de fluturi pe aripile inimii. Dorul mi se întâmplă când prea plinul existenței mele sufletești începe să se reverse în prea golul inimii mele. În zadar fug de el, imaginea sa, care mă învăluie mai iute decât marea și vântul, mă urmărește până la capătul lumii...

Înăuntrul meu a rămas, probabil pentru vecie, pârțica aceea de lume care se depărtează tot mai mult în timp, perturbându-mi liniștea. Sunt mulțumit însă că încă mai port în mine trăirile mele de atunci, alesul tărâm scaldat în lumina soarelui, în roua dimineților eterne. Sunt mulțumit că gândul încă mă lasă să străbat, într-o goană nebună, distanța până acolo și să odihnesc o clipă în colțul meu de rai precum în brațele unei zâne bune.

Când vreau să trăiesc o clipă mirifică, mă apropiu cu visul de acest tărâm. În acea clipă simt cum urcă în mine seva proaspătă a pământului acela, amestecată cu tot ce este mai divin.

“Cer albastru suind / Pe miresme plutind / Visul meu unduind / Steaua mea”.

Cuvintele pot întrerupe adesea o vrajă. Într-o zi mă aflam în fața unui tablou și nu mai conteneam să-l privesc cu uluire. Și iată că, un individ, care se afla și el nu știu de ce prin acea expoziție, se opri lângă mine și, simțindu-mi uimirea, mi se adresă: “Nu-i așa că e superb?” Trezindu-mă din contemplare, abia atunci am realizat că farmecul dispăruse ca prin ceață și am rămas interzis în fața unui tablou gol.

Și acum, când scriu despre locurile mele vrăjite, stau cu teama în sân să nu rup vraja clipelor pe care pronia cerească mi le-a dăruit. Așa cum rugăciunea are nevoie de istovirea trupului și chiar o pricinuieste, tot așa am și eu nevoie de un popas în valea mea de rai.

Dorul ar trebui să mi se pară firesc atâta timp cât îmi știu sufletul nemângâiat. Cât timp am cunoscut desfătarea, revărsată din dezmiardare, nu prea l-am simțit. Poate că el a existat, dar nu m-a presat deloc, nu mi-a dat niciun semn că e pe aproape și nici eu n-am avut nevoie de el. Abia când am început să rătăcesc drumuri, iar fericirea a început să se risipească, când am început să

să pierd din micile bucurii, abia atunci am început să simt un dor de fericire. Norocul meu a fost că adevărata mângâiere am (re)găsit-o în gândul la valea mea de rai. Dorul a răbufnit de îndată. Din firea omenească niciodată nu s-a șters dorul de fericire, dorul împătimitului de dezmiardare. Dorul meu este dispoziția tristă a sufletului meu, cu prisosință pricinuită de lipsa de mângâiere. Dar dorul meu de fericire se confundă aproape mereu cu dorul după valea mea de rai și așteaptă orice prilej de împlinire vremelnică. Dorul meu e mereu în căutare de alint, sperând că îmi (re)aduce liniștea sufletească.

În zadar îmi zic că dorul meu pentru valea mea nu e o stare definitivă. Pentru că nu găsesc deloc stingere sau împăcare în această despărțire.

Am înțeles că dorul meu nu se va sfârși decât odată cu mine. Dar, oricât ar părea de bizar, dorul e cel care mă readuce la viață. Tot Radu Gyr, în poemul amintit, spune un lucru minunat în care, de data asta, cred sincer: *„Iar dacă-nvii în cântecul de azi, / E pentru c-ai murit în lacrima de-aseară”.*

(urmare din pag. 25)

campanie electorală finanțată din belșug. Se poartă foarte mult cobza și discursul elevat. Vin acum bravii slujitori ai almei mater... cocliți de ani, ieșiți de demult la pensie, după aspect și lege, cu cravate plastron, ca Ion Rațiu, și cu laptopuri, îmbinând cu viclenie boieria desuetudinii universitarilor de altădată cu modernul, și îi iau cu video-proiecții, și cu vorbe mieroase și-i încântă să dea banul. Nu se mai dă admitere, aceasta e perimată...

Îndeobște e tipic uman să schimbi inteligența în monedă, dar s-a produs o inversiune cumplită: acum se schimbă moneda în inteligență.

S-a dus și concursul de dosare, acum îmi bagă pe toți... căci la nivelul țării au locuri și în exces în învățământul superior, (de) formă: la zi, la week-end, la lună... IFF, IFR, IDD, fără frecvență, frecvență redusă, deschis la distanță etc.

Le prezintă un aspect - devenit de o covârșitoare importanță - facilități de plată: în rate, semestre de grație... adică-i mai păsuiesc, adică-i trec pe carnet, ca la cârciuma sătescă, și toate sub deviza rostită clar: *“să vă gândiți dinainte cum vă gospodăriți bugetul familiei”.*

Au, adică, facultăți pentru orice buzunar. Ar trebui să faci la un fel să faci facultatea-n leasing, sau să faci rate doar cu buletinul, sau sa-ți faci un credit și apoi să-l plătești cu bani de la căpșuni.

Ioan ALEXANDRU

Viermele

Când prima amendă i-a fost strecurată pe sub ușa de la intrare - cutia poștală îi fusese furată cu mult timp în urmă și transformată de Dragobeta în urnă, adică loc de veci pentru bunică-sa - Lulică o citi mirat, apoi începu să se scarpine în cap. Conform scrisorii primite se făcea vinovat de faptul că zilele trecute ar fi circulat fără bilet pe un traseu de troleu. Se așeză o clipă în pat pentru a căuta să-și explice ce i se întâmplă. Nu prea avea cum să fie vorba de el, se gândea Lulică, pentru că el făcea de fiecare dată pe jos drumul până la hale, iar cu transportul în comun nu se deplasa pentru că nu dorea să plătească bilet pentru două stații, iar fără bilet nici prin minte nu-i trecea să meargă. Îi era teamă, o teamă săcâitoare și arzătoare, că o să fie prins și că o să trebuiască să achite o penalizare usturătoare. Motiv pentru care vecinii săi, și-n special Armeon, obișnuiau să-și mai bată din când în când, joc de el și-l legau de composter.

- Bă, își zise Lulică înspăimântat, într-un moment de maximă luciditate - să mor împușcat, dacă știam că ăștia te prind și când nu mergi, atunci mai bine mergeam, frate.

Îngrozit de faptul că nici nu fusese nevoit să greșească pentru ca frica să i se adeverească, începu să parcurgă de la cap la coadă toate foile primite și când văzu că procesul verbal are la semnătură un soi de mângălitură ce semăna mai degrabă cu o literă multiplicată, ajunse la concluzia că învinuirea ce-i fusese adusă nu are cum să fie adevărată. Bănuind că-i vorba de o încurcătură oarecare și că amenda nu-i era adresată, o puse înapoi în plic, puse plicul pe masă și așteptă apoi ca lucrurile să se rezolve de la sine. Însă, după doar trei săptămâni, primi o altă scrisoare întrutotul asemănătoare, peste două săptămâni încă una și tot așa, de ajunse în doi ani și jumătate să umple pe deplin o dormeză de calitate și trei sferturi dintr-un scrin. Cele mai multe erau avertizări, somații și amenințări, însă la acestea se adăugau și tot soiul de amenzi care de care mai bizare, unele bazate pe fapte reprobabile săvârșite de el prin alte orașe, orașe în care nu fusese niciodată. Panicat la început, Lulică ajunse de la a privi cu teamă și îngrijorare întreaga situație, să fie bucuros că-l bagă și pe el cineva în seamă. Ba mai mult, observă că toate aceste scrisori îi pot fi, în fond, folositoare. Și asta după ce o vară întreagă își satisfăcuse cu ele nevoia zilnică de hârtie igienică. Nemulțumit totuși că-i prea aspră și că s-a ales din această cauză cu iritație supărătoare, Lulică le-a scris și el polițiștilor o scrisoare prin care îi ruga să folosească o hârtie ceva mai fină și mai frumos împachetată. Și dacă se poate să fie și parfumată.

După o îndelungată și încrâncenată corespondență, în care oamenii legii ajunseseră să-i agațe de clanță invitații în instanță, iar Lulică să-i amenințe că-i dă în judecată pentru situația creată, cel din urmă, dorind să scape de grijă, începu să mai achite din amenzi. Iar lucrurile păreau că se mai calmează, cel puțin până într-o bună zi, când doi români îmbrăcați la

patru ace s-au proptit în ușa sa de parcă ar fi încercat s-o deschidă cu forța. De la ei Lulică a aflat că în ultima vreme s-a tot împrumutat ba de la o bancă, ba de la alta, fără să intenționeze să mai și plătească. Motiv pentru care cei doi indivizi fuseseră trimiși să recupereze paguba și să-i pună sechestru pe avere. Însă Lulică nu s-a neliniștit, știa prea bine că nu posedă mai nimic. Apartamentul în care locuia nu-i aparținea, om integru nu era, așa că de muncit muncea la negru, iar în afară de hainele de pe el alte lucruri nu mai deținea de fel.

- Așa că puteți să puneți sechestru pe ce vreți. N-am nimic, sunt falit, bă, falit! Strigă el, întorcându-și în acest timp buzunarele pe dos și adoptând un zâmbet duios.

Cum pe scara de bloc se strânseseră mai mulți țigani, nehotărâți dacă să-l apere sau să tabere pe el, recuperatorii plecară cu buza umflată, promițând însă că or să revină altădată.

Înglodat până la gât în datorii pe care nici măcar nu-și amintea să le fi făcut, Lulică se străduia pe cât putea să nu-și piardă speranța. Însă, chiar și fără aceste probleme, banii pe care îi câștiga tranșând carne în hale de abia dacă îi mai ajungeau lui și familiei sale. Cei patru copii îi cereau în permanență de mâncare, iar Mirinda, când nu umbla cu altcineva, îl iscodea să afle ce făcuse cu toți acei bani împrumutați, chiar dacă săracul om se chinuse să-i explice că și de această dată e vorba tot de o încurcătură. De la dramatică situația deveni disperată în momentul în care alte două maimuțe întunecate la chip și așijderea la fire i s-au sprijinit de ușă și au început să bată frenetic în ea cu pumnii și picioarele. Lulică deschise și privindu-i mirat le zise:

- Mai ușor, că-mi treziți copiii. Da' ce doriți?
- Am venit să văd ce-mi face rinichiul, îi spuse cea mai pricăjită dintre namile.

- Ce rinichi? Întrebă românul buimăcit.
- Ăla de-l vinzi, cumnate.
- Vând și rinichi câteodată, dar de obicei doar carne. Însă căutați-mă mâine în hale, că de adus nu aduc acasă pentru că nu mă lasă.

- Te crezi șmecher, mă? Spuse cealaltă namilă, care până atunci stătuse tăcută, scobindu-se printre dinți cu unghia degetului mijlociu de la mâna stângă. Noi de ăsta de aici vorbim, continuă să zică namila și scoase un cuțit din buzunar și-i mângâie cu el lui Lulică burta.

- Bă, făcu acesta speriat, ai grijă cu ăsta, bă.

Și în timp ce una dintre matahale îl bărbiera pe abdomen, cealaltă îi intră în casă și se orientă spre bucătărie, deschise frigiderul, apoi urlă nervoasă:

- Suc acidulat? Bere? Așa ne-am înțeles noi, frate? Gata, mai scădem o mie de parai.

- Ce să ne înțelegem, măi omule, mă, că eu n-am înțeles nimic. Cine sunteți voi și ce căutați la mine în casă? Începu să se smiorcăie Lulică.

- Lasă gargara, îl sfătui namila, ți-am dat banii pe el, acum e al nostru.

(continuare în pag. 29)

- Ce să fie, mă, al vostru? Ce bani mi-ați dat voi mie, mă?

- Tu vrei să te băgăm în portbagaj și să te ducem în pădure, ca să-ți amintești? Bă, ai dat anunț pe internet că-ți vinzi rinichiul, noi ți-am dat jumate din sumă, așa că nu face pe prostul cu noi, că nu-ți merge. Ori ni-l dai de bunăvoie, ori ți-l luăm cu forța. Bagă bine la dovieac că operația e joi. De dimineață, la prima oră, o să te aștepte o mașină neagră în fața blocului. Nu cobori, urcăm noi la tine, da' dacă ne pui să urcăm patru etaje, să știi că îți tăiem și-o ureche.

Și, fără alte explicații, cele două namile coborâră în grabă scările și se pierdură printre cartoforii de afară. Lulică rămase tremurând o vreme în fața ușii, apoi o închise, o încuie și o duse în baie, singurul loc în care putea gândi nederanjat. Situația era gravă, iar de această dată nu mai avea scăpare. Dacă pe recuperatori îi mai putea duce cu vorba, de țigani știa că nu are nicio șansă să o scoată la căpăt. Gândi la rece toate câte i s-au întâmplat și conchise că este, fără îndoială, cel mai ghinionist și nefericit om din câți au existat vreodată pe planeta asta. Așa că hotărî să se sinucidă. Mirinda îl imploră să renunțe la ideea sa, prietenii îl îndemneau și ei la cumpătare, însă Lulică țâra după el câte era ziua de lungă, funia.

- Bă, nebune, bă, gândește-te că-ți nenorocești familia! Îi spuse Florin disperat și, trezit brusc din năuceala datorată ierburilor uscate pe care le fuma, încercă din răzputeri să-l determine să se răzgândească. Nu din iubire, ci de teamă că dacă moare, Mirinda o să apeleze la el, iar când el o să refuze, aceasta avea să-și ducă la bun sfârșit amenințările și să-l oblige pe cale legală să-și îngrijească plozii, demonstrând printr-un test de paternitate că toți cei patru copii îi aparțineau.

- Lasă, bă, că tu nu știi cât de descurcăreață e Mirinda. Dacă a putut ea să-mi facă doi copii deși nu ne-am mai culcat împreună de trei ani, o să reușească să aibă grijă și de ei.

Văzând că n-are șanse de izbândă, Florin l-a chemat pe Armeon, promițându-i zece lei dacă o să reușească să-i bage lui Lulică mințile în cap. Țiganul încercă, amenințându-l că o să fie schingiuit neconținut în iad, pentru că sinuciderea este singurul păcat fără de iertare, și sperându-l așa de tare, încât, strângând funia la piept, Lulică mai avea puțin și izbucnea în plâns. Dar chiar în momentul acela îi sări în apărare Corcodel:

- Nu te lua fraiere după prostul ăsta! Armeon are ură pe lume că i-a spart mai demult cineva păpușa gonflabilă, și de asta îți zice de iad, diavoli și pucioase. Dar astea nu sunt decât la creștini, la alții nu-i așa. La alții e altceva. Hai cu mine să-ți explic.

De când îl părăsise nevasta, Corcodel se gândea tot timpul la Mirinda, iar când aceasta i-a mărturisit că toți cei patru copii îi aparțin, țiganul mai, mai să leșine de bucurie. Așa că îl luă deoparte pe Lulică și începură să discute. După ce vorbiră câteva minute bune, Corcodel, crezând că l-a convins, concluzionă:

- Deci ai înțeles ce trebuie să faci pentru a te integra în absolut? Dai pe gât un pahar de urină, apoi te arunci de pe bloc și te faci una cu universu'.

Și cum băutul urinei nu-l atrăgea de niciun fel, Lulică îl întrebă:

- Altă cale nu există?

- Ar mai fi una, îi zise Corcodel după ce se gândi nițel, da' la asta nu garantez că o să reușești, pentru că nu-i pentru oricine. Dacă te închini la grasu' ăla de am uitat cum îl cheamă și te împaci cu tine și cu lumea înainte să-ți iei zilele, te lasă să te reîncarnezi.

- Cum e asta cu reîncarnarea?

- Nu știu eu sigur cum se face, dar am văzut la televizor că dacă te dai de partea ăstuia de ți-am povestit eu acum, după ce mori te trimite înapoi, adică te mai naști o dată. Da' e tot așa, dacă ai făcut rău la oameni te reîncarnezi în ceva nașpa, o găină, sau un vierme, da' dacă ești bun și deștept atunci te reîncarnezi în ceva tare de tot.

- În ce? ciuli celălalt urechile și beli ochii, așteptând plin de speranță, cu sufletul la gură, răspunsul lui Corcodel.

- În țigan, frate.

Încântat de cele auzite, Lulică se duse țintă la sala lui Istronom pentru a intra pe internet și a afla cât mai multe amănunte legate de această reîncarnare. Răsfoi în disperare o multitudine de pagini virtuale și până ce găsi, în sfârșit, ce-l interesa. Notă pe niște foi toate ideile esențiale și odată întors acasă, le puse în practică. Desena cercuri cu făină pe podea, își luă gândul de la mâncare și cât era ziua de lungă medita la cele spirituale. Mirinda era prea preocupată să caute banii din împrumutul de la bancă pentru a băga de seamă ce preocupări puseseră stăpânire pe soțul ei. Doar Florin mai încercă să-l determine să se răzgândească, însă decizia prietenului său era de nestrămutat. După ce s-a împăcat într-o asemenea măsură cu lumea că nu-l mai interesa nimic, Lulică era pregătit să se reîncarneze. Și pentru a fi pe deplin convins că totul nu fusese o glumă, așteptă până în dimineața zilei de joi pentru a-și duce planul la îndeplinire. După ce-și petrecu toată noaptea meditând, cum se iviră zorile, chiar în momentul în care încolțea în el speranța, de afară se auzi claxonul mașinii care-l aștepta. Fără să mai stea pe gânduri, Lulică își luă avânt și se aruncă pe fereastră, imaginându-și în timp ce zbura ce fericit va fi în momentul în care se va reîncarna. În clipa următoare se auzi un țipăt înspăimântat, apoi o izbitură puternică. În câteva minute curtea blocului se umplu de țigani îmbrăcați doar în chiloți, peste un sfert de oră se făcură auzite sirenele ambulanței, peste fix un ceas niște polițiști începură să deseneze cu creta pe asfalt, iar peste două luni, când nici nu se refăcuse bine, Lulică fu condamnat la cinci ani de închisoare pentru omor din culpă. Pentru că în loc să cadă pe bordură, așa cum plănuse, picase peste namila aceea mai sfrijită, făcând-o chiselită și trimițând-o, probabil, să se reîncarneze în altceva. De pildă într-un vierme.

Stanislav Popescu

(din vol. „Constelații de surâs-Epigrame și catrene de pe maluri dunărene - editura Karograf, 2011)

Epigrame**Politica**

Politica este regina
Acestei lumi din timp străbuni,
Dar e fugită seniorina
De la... spitalul de nebuni.

Politica și morala

Politica și cu morala
În lume-au fost cândva surori;
Azi, prima mânuiește sfori,
Pe-a doua-n iad o fierbe smoala.

Unui candidat electoral

Când vrei programul să-ți lansezi
Și-alegătorii îi aduni,
Ar trebui să-ți conectezi
Și... detectorul de minciuni.

La vremuri noi

Sintagma veche „os de ros”
La vremuri noi e demodată,
Căci cei supuși, cu-obrazul gros
Vor numai carne... dezosată.

Invocație

Înviază, Caragiale,
Să te-alegem Președinte,
Poate vei găsi o cale
Să-avansăm și...înainte.

Paradoxul la români

Abundă paradoxul la români
Și ne crucim, ca oameni mioritici,
Că-s interzise luptele de câini
Dar nu și ale...câinilor politici.

Eternul Amza Pelea

Azi Amza, dac-ar fi trăit,
Cu un surâs amar pe-obraz,
Pe spanioli i-ar fi momit,
În Dolj, să recolteze... praz.

Somnul rațiunii

Goya spuse parcă din amvon:
„Somnul rațiunii naște monștri”
Ca în România – poligon,
Unde trag ai noștri în ai noștri

Analistii crizei economice

Zeci de-analiști cu mintea brează,
Docti, în analize se cufundă,
Dar, cu cât mai mult analizează
Cu atât e criza mai...profundă.

Tara nimănu

România plai cam șui
Și cu traiul de chinină,
Tu ești țara nimănu
C-aici...nimeni nu-i de vină.

Tara minunilor

Cu mori de vânt la noi când lupti,
Doar paradoxuri poți să riști:
...Teroare fără teroriști
...Corupție fără corupți.

O, tempora, O, mores

Nu-ntreabă nimeni de lopată,
Uitată stă în tindă sapa,
Unealta cea mai căutată
Fiind în vremea noastră... țeapa.

Pila la român

E-o sculă bună la român,
Cu ea devii chiar și stăpân:
Când ape vin, s-o bagi în sân,
Căci numai...pilele rămân.

Sfat

De ți-e sete sau ți-e foame,
Ține sfatul meu, că-i logic:
Nu-ncerca să cauți poame-n
...Arborele genealogic.

Simulare

Când prostia-n jur e mare,
S-o înfrunți nu-și are rostul,
Căci există o scăpare:
Să o faci și tu...pe prostul.

Unui ins trivial

La orala ta scursură
Nu ți-aș aplica vreun brânci,
Ci un alt fel de tortură:
Ce vorbești să și... mănânci.

Om de cuvânt

Când l-am împrumutat,
Mi-a spus cu vorbe seci:
„Rămân dator pe veci”
...Și-așa s-a întâmpat.

Vandalism autohton

Vandalii, năvălind șuvoi
Și nefiind un neam de soi,
Lăsară-adânc înfipt în noi
Al vandalismului...altoi.

Fățarnicul

Viața poate multe să ne-nvețe,
Dintre care unele-s cu haz:
Un fățarnic are multe fețe,
Din păcate...nici un pic de-obraz.

Constantin VIZONIE

Palate românești

De câțiva ani, peisajul rural arădean s-a îmbogățit brusc, într-un mod neașteptat. De fiecare dată când trec în goana mașinii prin aceste locuri, nu pot să nu rămân uluit de acest lucru. Despre ce este vorba: peste noapte, au început să fie înălțate adevărate palate tajmahaliene, de către comunitatea romă așezată aici. Nu știu cum, dar parcă s-au atras unii pe alții.

Localități precum Ghioroc, Covăsînt, chiar Șiria și care or mai fi, au devenit un adevărat rai pentru țiganii care au decis să se așeze la vatră. Până aici veți spune: și ce-i cu asta? E un lucru bun pentru integrarea rromilor, poate chiar pentru economia românească. Au cumpărat pământ și gata!

Dar oare este acesta un lucru bun cu adevărat? Cum a fost posibil să se aprobe asemenea proiecte uriașe? Ce-au făcut cei care se ocupă de urbanism, de buna tradiție locală?

Să spunem că țiganii au fost de bună credință, că s-a născut de fapt o nouă aristocrație a lor. Banii câștigați prin diferite metode în occident, trebuiau investiți în ceva; mai bine zis, spălați. Zeci, sute de mii de euro, agonisiți prin truda zilnică (cerșit, furt, escrocherii etc.), au luat drumul României astfel. Dacă rromii ar putea dovedi cu acte în regulă, că au câștigat banii cinstit, mi-aș cere scuze imediat în fața lor, pentru cele afirmate mai sus. Ce mi-au auzit urechile însă, din discuțiile întâmplătoare ale unor oameni, mi-au confirmat temerile.

Ei s-au dus la cerșit, spunând că ridică biserici, sau case de rugăciune. Dacă te uiți cu atenție, n-o să vezi niciun semn care să indice acest lucru. Nu vreau să fiu greșit înțeles. Sunt și mulți rromi care muncesc cinstit. Nu am ceva anume cu etnia lor, dar prin denumirea de rromi cred că noi, românii, am fost condamnați să fim confundați (și jigăniți, astfel) într-un mod grosolan, cu această etnie. Aici trebuie luată o atitudine fermă. Pentru asta, cred că vinovatul principal este Ion Iliescu. De altfel, în vreo douăzeci - treizeci de ani, vor ajunge să fie mai mulți decât românii... Acest lucru, statul român nu-l poate controla. Și ne mai mirăm că acești oameni trăiesc în sărăcie... Ei acceptă cu greu educația și civilizația. Vor să trăiască așa cum au trăit sute de ani. Vorbind de discriminare, am putea afirma că adevărații discriminați în țara românească sunt de fapt, românii. Desigur, sunt și mulți rromi în România care trăiesc în mare sărăcie și se vaită cât sunt de discriminați. Dar sunt și mulți români, la fel. Însă puțini români aleg să cerșească. Pentru că ei au o demnitate, o mândrie. Peste tot, prin orașe, vezi copii de rromi cerșind. Unii dintre ei sunt schilodiți special pentru cerșit. Există adevărate rețele organizate în acest scop. S-a întrebat cu adevărat cineva dacă ei, rromii, doresc să muncească în mod cinstit? Statul român încearcă să-i integreze și să-i protejeze, dar se pare că a reușit prea puțin. Pentru această etnie, legea română și cartea contează prea puțin, din păcate. Copiii lor abia reușesc să termine cinci clase, ca apoi să fie duși la produs în occident. Și cum să nu gândească bietul țigan așa, când salariile pentru muncile necalificate sunt atât de mici? Se conduc după legi numai de ei știute, șatrele fiind la putere, iar ce zice bulibașa e sfânt.

școliți de mici la șmecherii, furturi, ilegalități. După '90, când am schimbat regimul, această etnie striga în gura mare: Ceaușescu a fost al vostru, Iliescu e al nostru! Și mare dreptate aveau. Nu vreau să uit totuși că etnia țigănească a dat și oameni foarte talentați, chiar și genii, societății în care trăim, în special în muzică, în artă. Pe vremuri existau meserii în care excelau: aurar, argintar, spoitor, cazangiu, potcovar, tinichigiu etc. Pentru cei care își câștigă pâinea cinstit, jos pălăria! Mai e o problemă pentru intelectualitatea țigănească, atâta câtă este: să se autodefinească. Suntem datori să trăim împreună, în pace, liniște și armonie. Să ne respectăm unii pe alții. Problema e că noi i-am înțeles pe ei, dar ei nu.

Să revin însă la problema semnalată. Este o chestiune de ordin cultural impunerea acestui stil țigănesc, aproape lipsit de limite. Ne-am tot luat de politicienii români, care și-au construit în mod suspicios, sau fraudulos, vile somptuoase. Dar nu de stilul în care au făcut-o. La Covăsînt, de pildă, aproape că nu mai există case tradiționale românești, ori au fost înghițite de uriașele castele apărute peste noapte. Privite în ansamblul lor, casele nu sunt atât de hidoase, numai că au devenit un kitch. Construite din cele mai moderne materiale, ele arată de fapt opulența, grandomania de care dau dovadă acești țigani analfabeți sau semianalfabeți, care știu însă bine să facă bani din orice, de cele mai multe ori pe căi necinstite... Ai spune că s-au luat la întrecere cu cei mai bogați români, pe care i-au și întrecut cu mult în prostul gust. Ce pretenții să avem de la ei? Este fala lor. Case uriașe, zgârzi de aur la gât și copii cât îi țin puterile... Uneori mă întreb despre mulți bărbați rromi, cum de au reușit să-și ia carnetul de conducere! Au fost aceste case racordate la rețeaua de apă sau de canalizare? Au centrale termice?

Garduri uriașe din fier forjat, cu modele sofisticate, marmură, statui, turnuri, turnulețe, geamuri termopan, zeci de camere imense în care pot încăpea sute de oameni. Fântâni arteziene, coloane somptuoase, acoperișuri din tablă modelată... toate acestea te întâmpină la modul cel mai sfidător. Desigur, ca o ironie, aceste case au fost ridicate de muncitori români. Dacă ar fi încercat să facă așa ceva în occident, cu siguranță nu ar fi reușit. Vânzătorii de materiale de construcții s-au îmbogățit, ceea ce nu e un lucru rău. Prin fața căsoaielor stau de obicei la soare, bătrâni cu nepoți. La porți stau parcate tot mai multe mașini de lux. Te întrebi, ca om normal: ce impozite plătesc acești cetățeni, dacă plătesc, pentru suprafețele utile de sute, sau mii de metri pătrați. Fortărețele se înalță pe unul, sau mai multe nivele. Majoritatea se declară cetățeni fără venituri și unii chiar primesc ajutoare de la stat. Și atunci, de unde au atâtia bani? Ce face fiscul român cu acești indivizi? S-a sesizat cineva? Până unde o să meargă sfidarea legii și a bunului simț? Se merită acest efort uriaș de integrare a rromilor, sau va rămâne doar ceva de fațadă?

Închei cu un salut țigănesc: le trailes baftalo!

Ion CRISTOFOR**Doza de somnifere**

Noaptea înainte de culcare
de pe ecranul televizorului
zâmbitor
domnul președinte ne asigură
că mâine vom trăi mai bine
Iată un bun motiv să stingi lumina
și să renunți la doza de somnifere

Domnule Kant

adevărul vameșilor nu e și adevărul lor
adevărul hienelor nu e și adevărul nostru
la urma urmei
adevărul e că nu hienele ci păduchii
ne-au chinuit toată noaptea
domnule Kant
stelele clipeau somnoroase deasupra
capului nostru
era frig și-un miros pătrunzător de benzină în sală
pleiade strălucitoare se iveau la geam
baletau constelații de gală
eram săraci și tineri pe atunci
păduchii benchetuiiau pe pielea noastră
dincolo de orice lege morală

Lumină sau beznă

Zadarnic ne-am prosternat în fața pietrelor
zugrăvite cu chipuri de zei
căci iată în curtea domeniului
tăcerea își strânge casapii întunecații ostași
Arborii anotimpului scot la geam flamurile lor
însângerate
fiecare vorbă cântărește acum cât un cadavru
ori cât o petală de trandafir
Lumină sau beznă-i totuna
târfa se confundă acum cu orice vestală
Nu rosti nici o vorbă nici o silabă în plus
nu rupe nici o petală
acum se bat cuie în brațele omului
se scuipe pe noul Isus

Zebrele

Aceste patrupele sunt apolitice
nu citesc ziare
Nu-și pierd vremea cu cărțile
și bine fac
În țara lor cine are bani are carte
dar zebrele disprețuiesc banii
Constituția lor
are patru picioare în fugă
Aceste nobile patrupele rumegă iarbă
nu idei
Poartă costume asemenea pușcăriașilor
dar sunt libere
Libere sub ochii neiertători ai turmei de lei.

În grădină

Oameni cu uriașe ciocane
Coboară jos în grădină
Bat cuie mari în arbori în pereți și-n pământ
Se-aud strigăte și voci de femei indignate
Într-un târziu se ivește
Un bărbat în costumul lui Adam
Tremurând
Îmbrăcat într-o salopetă uzată
De muncitor cu ziua
Dumnezeu se spală cu săpun de rufe pe mâini
Într-un lighean albastru de tablă ruginită
Un munte de cenușă
Răsare deodată-n grădină
Se-adună grabnic morții
Se fac scurte socoteli
Apoi se face lumină

Palatul Justiției

Lângă palatul justiției
O statuie de marmură
O femeie cu sânii zvelți avântați
Cu ochii acoperiți de o banderolă
Ce ține în mână o spadă și o balanță
La umbra ei cerșetorul olog
Își numără bănuții din pălărie

Iulie

Iulie îmi arată inima
prinsă cu un bold
ca un fluture roșu
în insectar
clopotul mănăstirii
răsună peste pădurea de brazi
ciocănitorea scrie versete
pe lemnul uscat al unui molid
ochiul meu înflorește galben
într-un lan de rapiță
într-un câmp de tutun

Prizonierul

o câmpie înghețată în Siberia
și el zâmbind impasibil
sub câteva ciorii ospătându-se
pe cerul gurii lui
răsare luna roșie

(din volumul **Geamantanul de sticlă**)

ANTOLOGIE CENACLU
Antologie colectivă a membrilor cenaclului literar online "Noduri și Semne"

Un grup de scriitori profesioniști, membri ai asociației culturale **A.S.P.R.A.** - Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice, împreună cu editura **InfoRapArt**, și-a propus scoaterea unei antologii colective de creație literare (poezie, proză scurtă, eseu, teatru, umor), autorii fiind membri ai cenaclului literar online "Noduri și Semne".

La proiect participă numai membrii înscriși, cu texte literare, pe site-ul cenaclului literar online "Noduri și Semne" (www.cenacul.inforapart.ro). Antologia va conține numai texte literare care sunt plasate de autori pe site-ul menționat. Procedura de înscriere și participare este următoarea:

- Se trimite prin email intenția de participare, precizând nume autor și datele de identificare ca membru al cenaclului, până în data de 25 octombrie 2011, la adresele: **office@inforapart.ro**, **cenacul@inforapart.ro**.

- O comisie se va ocupa de alegerea textelor înscrise pe site pentru includerea în volum. Vor fi incluse în antologie numai textele literare corespunzătoare calitativ. Textele insuficiente sau necorespunzătoare vor fi soluționate de către comisie, de comun acord cu autorul. Opțional, autorii pot include atât un scurt CV literar cât și o fotografie, pe care le vor trimite la aceeași adresă.

- Până la data de 10 noiembrie 2011 cei înregistrați, selecționați și înștiințați de apariția în volum vor dona asociației nonprofit ASPRA suma aferentă numărului de exemplare solicitat/comandat (minim 2 ex.).

- După apariție (termen: 25 noiembrie 2011), cartea va fi livrată autorilor și/sau celor care le-au coman-dat, prin poștă, toate taxele și celelalte costuri de livrare fiind suportate de către asociație.

Alte informații utile:

- Cartea va fi prefațată de un scriitor profesionist.

- Proiectul se va finaliza cu o întâlnire la Galați (în condiții ce vor fi anunțate din timp) între membrii cenaclului, prilejuită de lansarea antologiei și de dorința participanților de a se cunoaște și dincolo de spațiul virtual în care s-au știut până acum. Data propusă: în perioada 29.11-04.12 a.c., profitând de faptul că ziua de Sfântul Andrei (30 Noiembrie) este și sărbătoarea orașului Galați, dar și de sărbătoarea națională (1 Dec.).

Volumul va apărea în condiții tipografice deosebite (format A5, minim 250 pagini, interior a/n, grafică interioară, hârtie 80 gr/mp, coperte policromie, carton 280 gr/mp, lucios, broșare cu termoclei).

Mai multe detalii găsiți pe site-ul cenaclului.

Festivalul Internațional de Poezie „Grigore Vieru”
Concursul Internațional de Poezie „Grigore Vieru”

Concursul de poezie purtând numele marelui poet Grigore Vieru se desfășoară în cadrul **Festivalului Internațional de Poezie „Grigore Vieru”, ediția a III-a**, care va avea loc în perioada 26 - 29 octombrie 2011 la Chișinău și Iași, în organizarea Asociației Culturale Feed Back Iași, în parteneriat cu Primăria Iași, Primăria Chișinău, Ministerul Culturii, Editura „Princeps Edit”, Muzeul Literaturii Române Iași.

Concursul își propune descoperirea și sprijinirea tinerilor poeți de limbă română din România, Republica Moldova și din toată diaspora.

Pot participa tineri poeți până la 30 de ani, care nu sunt membri ai Uniunii Scriitorilor din România sau ai altor uniuni de creație și care nu au volume individuale publicate.

Manuscrisele, constând într-un volum de autor care nu trebuie să depășească 100 pagini, scrise pe computer, corp 14, în două exemplare, se vor trimite pe adresa: **Asociația Culturală FEED BACK Iași, Str. Păcurari nr 4, Cod 700115, Iași, jud. Iași**, până la data de **15 octombrie a.c.**, data poștei.

Lucrările se vor juriza după un *motto* la propria alegere a concurentului și care va fi trecut pe plicul de pus la poștă și pe fiecare pagină prezentată în concurs. Lucrările vor fi însoțite de un plic închis ce se va introduce în plicul mare cu lucrările și va purta același motto, iar înăuntru datele personale ale concurentului: numele, data nașterii, profesia, adresa exactă, telefonul, e-mailul și o scurtă prezentare a activității literare. Pe plicul mare, în loc de numele și adresa concurentului se va trece doar motto-ul.

Juriul, format din personalități marcante ale literaturii din România și Republica Moldova, va acorda următoarele premii:

- Marele Premiu „Grigore Vieru”-constând în publicarea volumului în 300 exemplare
- Premiul I - 500 lei
- Premiul II - 400 lei;
- Premiul III - 300 lei.
- 1 Mențiune - 200 lei

La acestea se vor adăuga premiile unor importante reviste literare din România și Republica Moldova. Grupajele de poeme premiate vor fi publicate în Cartea festivalului.

www.centrulculturalreduta.ro

CONSILIUL JUDETEAN BRASOV CENTRUL CULTURAL „REDUTA”

Adresa Str. Apollonia Hirscher, nr. 8, BRASOV
Telefon +40.268.419.706
Fax +40.268.475.239
E-mail centrulcultural_reduta@yahoo.com
office@cultural-centre.ro

CENTRUL CULTURAL „REDUTA”
organizează

CONCURSUL NAȚIONAL DE POEZIE „CARMEN PATRIAE”

A IX-a ediție (noiembrie 2011)

„Naționalismul poate fi practicat și cuviincios. Nimeni nu poate interzice unui popor să-și trăiască tradiția și istoria. Când dispar popoarele, intrăm în turnul Babilonului.”

(Petre Țuțea)

Concursul, având ca temă dragostea de țară, înțelegând prin aceasta complexitatea sufletească a poporului nostru și implicit, a autorului, se adresează tuturor creatorilor români, din țară și din diasporă, de orice vârstă, indiferent dacă sunt sau nu membri ai Uniunii Scriitorilor sau autori de volume publicate, dar în special, elevilor din școli și licee, cenaclurilor literare ale acestora.

Poeziile (pot fi și scurte poeme în proză) vor fi dactilografiate obligatoriu și vor purta un motto, care se va regăsi și pe un plic însoțitor (închis) conținând datele de identificare: numele, câteva repere biografice, adresa, numărul de telefon.

Paginile conținând poeziile nu vor purta date de identificare, ci doar motto-ul regăsit pe plicul ce va conține aceste date.

Textele (nu mai mult de zece titluri) vor fi trimise pe adresa: Centrul Cultural „Reduta” Brașov, str. Apollonia Hirscher nr.8, cod postal 500025, Brașov, România – cu mențiunea „Pentru Concursul Carmen Patriae”

(în cazul elevilor se va specifica: secțiunea elevi)

Data limită de prezentare: 15 noiembrie 2011 (data poștei).

Juriul (alcătuit din scriitori și critici literari) va decerna trei premii (I,II,III), o mențiune, precum și Marele Premiu „Carmen Patriae” - pentru fiecare secțiune în parte.

Câștigătorii concursului vor fi anunțați, din timp, pentru a fi prezenți la festivitatea de premlere, care va avea loc la Centrul Cultural „Reduta” Brașov la sfârșitul lunii noiembrie, la o dată pe care o vom comunica din timp.

Informații suplimentare la numărul de telefon (+40)268-419706 sau la adresele de e-mail:

> centrulcultural_reduta@yahoo.com
> office@cultural-centre.ro

DIRECTOR,
Marius CISAR

Concursul Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”

Ediția a XLIII-a, Târgoviște, 11-12 noiembrie 2011

În organizarea Centrului Județean de Cultură Dâmbovița, Societății Scriitorilor Târgovișteni, Bibliotecii Județene „I. H. Rădulescu”, Complexului Național Muzeal „Curtea Domnească”, Teatrului Municipal Târgoviște, Universității „Valahia”, cu sprijinul Uniunii Scriitorilor din România, se desfășoară Concursul Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”, cu patru secțiuni de creație (poezie, proză scurtă, eseu și teatru scurt), ajuns anul acesta la ediția a XLIII-a. El se adresează creatorilor din toată țara, care nu au împlinit 40 de ani, nu sunt încă membri ai uniunilor de creație și nu au volume de autor.

Concursul dorește să descopere, să sprijine și să promoveze o literatură de certă valoare umanist-estetică, deschisă tuturor abordărilor, căutărilor și inovațiilor din interiorul oricăror experiențe ale canonului specific românesc ori universal. Concurenți se vor prezenta la concurs cu un grupaj de 10 titluri pentru secțiunea de poezie, 3 proze însumând maxim 8 pagini la secțiunea proză scurtă, 1-2 piese de teatru scurt (inclusiv piese pentru copi), pentru secțiunea teatru scurt, care vor aborda teme la alegere, și 2 lucrări de circa 4-5 pagini la secțiunea eseu, cu tema „Școala prozatorilor târgovișteni, Mircea Horia Simionescu, cel mai original prozator român postbelic”. Lucrările vor fi editate în word, cu caracter Times New Roman, corp 12, la un rând și jumătate. Acestea vor avea un moto, ce se va regăsi într-un plic închis, conținând un CV detaliat (numele concurentului, data nașteri, activitatea literară, adresa și, obligatoriu, numărul de telefon), și vor fi trimise prin poștă (imprimare pe hârtie și pe un CD), până la data de 31 octombrie 2011, pe adresa: Centrul Județean de Cultură Dâmbovița, str. A. I. Cuza nr.15, cod poștal 130007, Târgoviște. În cazul în care, lucrările vor fi trimise prin poșta electronic (e-mail: office@cjcd.ro), acestea vor fi însoțite de un moto, precum și de datele personale solicitate mai sus, organizatori asigurând confidențialitatea acestora până ce juriul va delibera și va stabili laureați ediției.

Concurenți care au obținut un premiu la una dintre secțiuni, în edițiile anterioare, se vor putea înscrie în concurs doar la o altă secțiune. Concurenți care nu vor trimite toate datele de identificare vor fi eliminați din concurs. Nu vor participa la concurs lucrările care vor fi trimise după 31 octombrie 2011, data poștei.

Premianți vor fi invitați de către organizatori în zilele 11 și 12 noiembrie 2011, la Târgoviște, la manifestările organizate în cadrul Concursului Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”, ediția a XLIII-a 2011. Premile, în număr de 18, în valoare de circa 7000 lei, vor fi acordate concurenților numai în prezența acestora în vechea Cetate de Scaun, cu ocazia festivității de încheiere a concursului.

De asemenea, lucrările premiate vor fi publicate într-un volum editat de Centrul Județean de Cultură Dâmbovița, în colaborare cu editura „Bibliotheca”. Orice modificare a actualului regulament va fi notificată în procesul-verbal de jurizare și adusă la cunoștința publicului de către un juriu alcătuit din personalități recunoscute ale vieții cultural-literare naționale. Relații suplimentare: Centrul Județean de Cultură Dâmbovița . telefon: 0245.613112, e-mail: office@cjcd.ro, persoană de contact Mircea Niță și Societatea Scriitorilor Târgovișteni, persoană de contact Mihai Stan (telefon: 0761.136921, e-mail: biblioth@gmail.com).

Preaplin de cuvinte

A.S.P.R.A.

Asociația Scriitorilor

pentru

Promovarea Realizărilor Artistice

Așa cum este structurată, această antologie este benefică pentru că izbutește să uniformizeze aspirații nobile, însușind autorilor curajul de a continua pe un drum pe care puțini reușesc.

Paul Sân-Petru

A.S.P.R.A.

**PREAPLIN
DE
CUVINTE**

Editura InfoRapArt

BOEMA

Galati, cod 800010, Str. Al. I. Cuza, Nr. 47s, Bloc Cristal, Sc. 2, Ap. 4

Telefon: 0726 337376, 0336 800313

Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com

Web site: www.boema.inforapart.ro